

TREMOL®

ул. Толедо № 6, 5000, Велико Търново, тел. 062 600 844, web: www.tremol.bg

КАСОВ АПАРАТ С ФИСКАЛНА ПАМЕТ

TREMOL ZS-KL V2

версия 01

ИНСТРУКЦИЯ ЗА МОНТАЖ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ:

ОБЩИ УКАЗАНИЯ	4
Безопасна експлоатация. Опазване на околната среда	4
Правила за монтаж и безопасна експлоатация на уреда	4
Правила за опазване на околната среда	4
Запознаване с КА	5
Външен вид. Съставни части	5
Клавиатура. Общ вид и описание на отделните клавиши	5
Дисплеи (индикация). Принтер	6
Оперативна памет	6
Фискална памет	6
Контролна лента на електронен носител	6
Данъчен терминал	7
Функционални възможности на ФУ	7
Интерфейсни възможности	7
Захранване на ФУ	8
Захранване от електрическата мрежа	8
Захранване от вградените акумулатори. Зареждане на акумулаторите	8
Консумативи за работа на ФУ и тяхната замяна	8
Как да се използва настоящото ръководство	8
Инсталиране и въвеждане в експлоатация на ФУ	9
Видове документи издавани от ФУ	9
Достъп до режимите на работа на ФУ. Диагностичен бон	10
ПРОГРАМИРАНЕ	11
Смисъл на програмирането. Основни принципи	11
Подрежими на програмиране	11
Функционални клавиши	11
Програмиране на цифрови стойности	12
Програмиране на параметри	12
Програмиране на символи (имена)	12
Програмиране на имена чрез кодова таблица	12
Програмиране на имена чрез GSM клавиатура	14
Програмиране на общи за ФУ параметри и величини [Подрежим 1]	15
Общи параметри на ФУ	15
Системни параметри на ФУ	15
Програмиране на плащания име и курс на валута [Подрежим 2]	17
Програмиране на данъчни групи [Подрежим 3]	18
Програмиране на департаменти [Подрежим 4]	18
Програмиране на артикули [Подрежим 5]	19
Програмиране на оператори. [Подрежим 6]	21
Работа с компютър в режим на програмиране и отчитане [Подрежим 7]	21
Тестове на ФУ. Пароли. Допълнителни настройки [Подрежим 8]	22
Настройка на комуникационни параметри [Подрежим 9]	23
Скорост на комуникация	23
Сверяване на дата и час	23
РЕЖИМ "ПРОДАЖБИ"	24
Достъп до режима. Функционални клавиши	24
Основни принципи за работа в режим "Продажби". Ограничения и забрани	26
Примери - клавишна последователност	26
Регистриране на продажби от департамент	26
Регистриране на продажби на артикули	27
Продажба на артикули чрез ръчно въвеждане на баркод (номенклатурен номер)	27
Продажби с умножение (въвеждане на количество)	28
Корекция "непосредствен войд"	28
Корекция "дълбок войд"	28
Изчисляване и печат на междинна сума	28
Регистриране на процентни отстъпки и надбавки	28
Регистриране на отстъпки и надбавки върху междинна сума	29
Плащане в брой без изчисляване на ресто	29
Допълнителни видове плащане. Смесено плащане. Пресмятане на ресто	29
Издаване на разширен фискален бон (фактура)	29
Издаване на бон за продажба към фактура / дебитно известие	30
Издаване на копие на бон за продажба / сторно (ДУБЛИКАТ)	30
Служебно въвеждане и извеждане на суми в брой	30
Регистриране на сторно операции	30
Специфични особености	30
Пример за започване на сторно операция	31
ОТЧИТАНЕ НА КАСОВИЯ АПАРАТ	32
Избор на режим	32
Видове отчети	32
Дневен отчет "Отчети X". Дневен финансов отчет "Отчети Z"	32
Автоматичен дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП	34
Отчет по департаменти "Отчети X"	34
Отчет на артикули "Отчети X, Z"	35
Отчет на операторите в режим "Отчети X, Z"	35

Инструкция за монтаж и експлоатация. Ръководство за потребителя

Отчети на Фискалната памет	35
Отчет на ФП по зададени начална и крайна дата	35
Отчет на ФП по зададени начален и краен блок	36
Служебен отчет на ФП.....	37
Отчет на плащанията по данни от ФП	37
Отчет на ДЕПАРТАМЕНТИ по данни от ФП.....	37
Отчети на Контролната лента (КЛЕН)	37
Обща информация.....	37
Примерно отпечатване на отчет на КЛЕН.....	38
Пресмятане на оборота за текущия ден от КЛЕН	39
ПРИМЕРНИ ДОКУМЕНТИ ОТПЕЧАТВАНИ ОТ ФУ.....	40
Бонове за регистрация в сървъра на НАП.....	40
Бонове за продажби.....	41
Бонове за служебно въведени / изведени суми	43
Бонове за сторно операции.....	43
Дневни отчети	44
Отчети на ФП.....	46
Отчети на КЛЕН.....	48
Други отчети на ФУ. Диагностичен бон	49
АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ ПРИ РАБОТА С ФУ.....	51
Грешка в оперативната памет на ФУ -"НУЛИРАН РАМ" [®]	51
Грешки във фискалната памет на ФУ	51
Грешки в КЛЕН. Работа с КЛЕН, различна от текущата	52
ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ ПРИ РАБОТА С ФУ	52
Съобщения изписвани на дисплея на ФУ	52
Съобщения за грешки и блокировки, отпечатвани на принтера	53
Блокировки при програмиране	54

ОБЩИ УКАЗАНИЯ

Настоящия документ е предназначен да запознае потребителя на касовия апарат с възможностите му, както и с правилата за безопасната му експлоатация. Ръководството съдържа необходимата информация за програмиране, регистриране на продажби и отчитане на устройството.

БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ. ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Правила за монтаж и безопасна експлоатация на уреда

- Не инсталирайте уреда близо до източници на течаща вода и не го мокрете с вода или други течности. Не инсталирайте уреда върху нестабилни повърхности, за да се избегне падането му. Не инсталирайте уреда близо до източници на топлина. Избягвайте инсталирането на уреда върху вибриращи повърхности или повърхности, проводящи вибрации.
- Захранването на уреда да става само и единствено от захранващия адаптор, включен в комплекта на изделието.
- Адаптора да се включва само в ел. контакти с 230V напрежение и честота 50Hz. За захранване на уреда използвайте само ел. контакти, които отговарят на стандарта. Ако контактът не отговаря на изискванията, извикайте електротехник да го приведе в съответствие. Ако използвате удължител, той следва да отговаря на същия стандарт. Не включвайте в същия удължител електромотори, отоплителни уреди и други енергоемки консуматори. Не оставяйте захранващия кабел на места, където може да бъде притиснат или настъпен.
- Не манипулирайте вътрешността на уреда с метални предмети поради опасност от токов удар.
- При зареждане на хартия не докосвайте термоглавата на печатащия механизъм. Това може да доведе до трайна повреда или до неправилна работа на устройството.
- Изключвайте уреда от електрическата мрежа преди да го почиствате и не използвайте агресивни почистващи препарати.
- Не се опитвайте да ремонтирате уреда сами. В случай на проблем се обърнете към обслужващия Ви сервис.
- Изключете уреда от мрежата и се обърнете към сервисната Ви организация в следните случаи: ако захранващия адаптер на уреда е повреден; ако уреда е залял с течност; при механична повреда на уреда; ако уреда не функционира нормално.

Правила за опазване на околната среда

- Етикетът, представляващ зачертано кошче за боклук, който можете да видите върху вашия продукт, означава, че този продукт не трябва да се изхвърля заедно с обикновените домакински отпадъци. За предпазване от евентуални щети върху околната среда или човешкото здраве, моля, отделете този продукт от останалите отпадъци, за да се гарантира, че той ще бъде рециклиран по екологично съобразен начин. За повече информация относно наличните места за събиране на отпадъци, моля, свържете се с местните власти или търговеца, от когото сте закупили този продукт.

ЗАПОЗНАВАНЕ С КА

Касовият апарат **TREMOL ZS-KL V2** е фискално устройство (ФУ), предназначено за регистриране на извършените продажби в различни видове търговски обекти.

Програмната модификация /версия/ **01** на съществуващият модел отговаря на Наредба Н-18 на МФ, включително последните и изменения към датата на издаване на допълнението към свидетелството за съответствие с изискванията.

ФУ притежава **клавиатура** и вградени **дисплеи за оператора и клиента**, енергонезависима **Фискална памет (ФП)** за съхранение на специфични данни, както и памет за Контролна Лента на Електронен Носител (**КЛЕН**) за съхранение на копията на всички издадени документи. При необходимост същите могат да бъдат отпечатани или експортирани във файл.

Вграденият **Данъчен терминал (ДТ)** осъществява дистанционна връзка със сървъра на Националната Агенция по Приходите (НАП).

Вградения **принтер** обезпечава издаването на ясни и четими документи за всяка операция (продажба, сторно, отчет, въвеждане/извеждане на суми и т.н.).

Външен вид. Съставни части

Описание:

1. Клавиатура;
2. Клиентски дисплей
3. Капак на принтера с процеп за хартия;
4. Дисплей за оператора;
5. Интерфейсен панел;

Клавиатура. Общ вид и описание на отделните клавиши

Клавиатурата на ФУ се състои от няколко групи клавиши, условно разделени според функционалното им предназначение:

Клавиш за включване и изключване .

Цифрови клавиши: от до включително , и - служат за въвеждане на цифрова информация в ФУ;

Клавиши за регистриране на продажби: за департаменти и за артикули;

Функционални клавиши: всички останали, реализиращи специфични операции с ФУ. Разяснени са подробно по-долу.

Дисплей (индикация). Принтер

Дисплей: 1 x 16 символен за оператора и за клиента.

Принтер: LINE THERMAL със скорост до 60мм/сек и 32 символа на ред.

Оперативна памет

Неразделна част от ФУ, служеща за запомняне на регистрираните суми на продажбите, програмираните параметри и друга служебна информация.

Фискална памет

Във фискалната памет се записват всички данни съгласно изискванията на наредба Н-18/ 13.12.2006 г. на МФ. Унищожаването или промяната на тези данни е невъзможно. Блокът фискална памет (ФП) е изпълнен във вид на модул. Производителят запечатва модула фискална памет с "пломба", гарантираща невъзможност за неоторизиран достъп.

Контролна лента на електронен носител

Представява вътрешен сменяем модул памет, който се инициализира от ФУ с пореден номер, отбелязан в дневния финансов отчет и в отчетите на ФП.

Разпечатването на документи от КЛЕН се извършва по различни критерии.

Обема на КЛЕН позволява съхранение на минимум 20 000 000 реда в не повече от 999 999 документа. При оставащи по-малко от 30 000 свободни реда в КЛЕН, в края на всеки дневен финансов отчет се отпечатва съобщение „НАБЛИЖАВА КРАЙ КЛЕН“. При оставащи по-малко от 5 000 свободни реда в КЛЕН

не се допуска започването на нови документи, освен дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП.

ФУ съхранява документи само в текущо инициализираната КЛЕН.

При необходимост е възможно временно поставяне на друга (не текуща) КЛЕН от същия вид (с предходен номер или от друго у-во). В този случай е разрешено единствено отпечатване на съдържанието на КЛЕН.

Данъчен терминал

Данъчният терминал (ДТ) е вграден във ФУ. ДТ осъществява дистанционната връзка между ФУ и НАП, чрез използване на преносна мрежа на мобилен оператор, по изградена за целта на обслужваните от него ФУ VPN мрежа. ДТ има вградена data SIM карта, чрез която получава задачи чрез SMS-и и изгражда IP връзка посредством пакетно предаване на данни в мрежата на мобилен оператор за http комуникация с НАП. ДТ работи с времето на часовник-календара на ФУ.

ФУНКЦИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ФУ

ФУ поддържа следните потребителски регистри:

Данъчни групи	до 8 с възможност за забрана/разрешение на послените 4
Записи във ФП	2000 за дневни отчети + 270 за специални събития
Оператори	до 20 с програмируемо име (20 символа) и парола (до 6 цифри)
Плащания	1 основно В БРОЙ (национална валута) 3 допълнителни с програмируем номер (и име) според схемата за предаване на данни към НАП
Департаменти	40 с програмируеми: име (23 символа), цена, данъчна група, параметър за единична транзакция и 1 (ДЕП.00) без възможност за програмиране
Артикули	500 с програмируеми име (23 символа), цена, данъчна група, принадлежност към департамент и баркод (номенклатурен номер)

ИНТЕРФЕЙСНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

ФУ има възможност за свързване към компютър. Типа на свързването е USB VCP (виртуален ком порт) - стандартно или RS232 - по заявка.

Поддържат се два основни режима:

Режим за програмиране и отчитане на ФУ. Той е удобен, когато ФУ работи автономно, но е необходимо данните за продажбите да се обобщават и съхраняват в компютър.

Режим “ФИСКАЛЕН ПРИНТЕР” В този режим регистрирането на продажбите се извършва по инициатива на компютъра. В боновете за продажба и сторно операции се отпечатва Уникален Номер на Продажба (УНП), който се получава от софтуера за управление на продажби. ФУ запазва ролята си по отношение на обработката на данните, натрупването и съхранението на оборотите.

Повече информация за протоколите на обмен, както и примерни програми и драйвери е налична в уебстраницата на производителя: www.tremol.bg.

ЗАХРАНВАНЕ НА ФУ

Захранване от електрическата мрежа

ФУ се захранва от външен адаптер 7.5V/ 3.3A

Захранване от вградените акумулатори. Зареждане на акумулаторите

ФУ притежава опция за работа с акумулатори, вградени в касовия апарат. Акумулаторите се монтира задължително от сервизна организация. Заряда на акумулаторите се извършва автоматично при включване на ФУ в ел.мрежата и трае около 10 часа при изтощени акумулатори. При напълно зарядени акумулатори ФУ гарантира отпечатването на минимум 1500 бележки с по една продажба всяка и минимум 12 часа във включено състояние.

КОНСУМАТИВИ ЗА РАБОТА НА ФУ И ТЯХНАТА ЗАМЯНА

ФУ използва термохартия с външен термочувствителен слой и със следните параметри: диаметър Ø 40мм и широчина 57мм

ФУ контролира наличието на хартиена лента, като при липса на такава и опит за печат работата му се блокира, а на дисплея се изписва **Край Хартия**

За продължаване на работата с ФУ е необходимо да се извършат следните действия, описани стъпка по стъпка:

■	Отваря се капака на принтера, посредством лек натиск и повдигане нагоре
▼	Изважда се края на старата лента, както и евентуално останалата шпула. Новата лента се почиства от подлепващото фолио, след което се поставя в гнездото за хартия с термочувствителната повърхност отдолу.
▼	Подрязвания край на хартиената лента се допират в долната част на поемания вал на принтера, при което се поема автоматично. Ако е необходимо се натиска клавиш няколко пъти, така че поетата от принтера хартия да се придвижи напред и освободи дължина, достатъчна за преминаването на свободния край през процеп на капака
▼	Затваря се капака на принтера, като преди това освободения край на лентата се прекарва през процеп с ножа за рязане на хартия.
●	Натиска се клавиш , при което ФУ продължава прекъснатата операция.

КАК ДА СЕ ИЗПОЛЗВА НАСТОЯЩОТО РЪКОВОДСТВО

Използван е определен ред при представянето на функциите и възможностите на ФУ, както следва:

 Текстът отстрани на този символ обяснява едно или друго понятие, правило или функция.

 Текстът отстрани на този символ пояснява какво е необходимо да се направи, за да се реализира една или друга функция.

Пример: Текстът отстрани обяснява какво точно е показано в примера:

Клавишна последователност

Дисплей

Dep. 01 123.00

Текст, указващ значението на въведената информация и реакцията на ФУ.

ИНСТАЛИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ФУ

Инсталирането на ФУ представлява програмиране на задължителните реквизити на касовия бон, параметрите на данъчните групи, както и желаните параметри на операторите, артикулите, департаментите и т.н.

Въвеждането в експлоатация (фискализацията) представлява процедура по активиране на фискалната памет на ФУ, след попълване на заявление по образец от задълженото лице. Извършва се от сервизен техник на вписаното в паспорта лице, извършващо сервизно обслужване и ремонт, в присъствието на задълженото лице.

При въвеждането в експлоатация, ФУ автоматично изпраща данни за вписване (регистрация) към сървъра на НАП, посредством вградения данъчен терминал. Процедурата е завършена само при положителен статус на регистрацията в сървъра.

Аналогично подобни данни се изпращат при промяна на регистрационните данни, при дерегистрация и при нова регистрация (след като ФУ е било дерегистрирано временно).

В резултат ФУ отпечатва фискален бон, с Типа на действието, данни за ФУ и ДТ, Регистрационен номер в сървъра на НАП (FDRID), дата и час на събитието.

ВИДОВЕ ДОКУМЕНТИ ИЗДАВАНИ ОТ ФУ

Всички издавани от ФУ документи (бонове) имат заглавна част, съдържаща данни за задълженото лице и обекта, и крайна част, съдържаща рекламен ред, поредния номер на бона, датата и часа на издаването му, типа (фискален, нефискален или служебен), както и индивидуалните номера на ФУ и на ФП.

До момента на въвеждане в експлоатация, всички документи издавани от ФУ имат означение **“НЕФИСКАЛЕН БОН”**. Информацията за оборота се запомня само в оперативната памет на апарата.

След въвеждане в експлоатация се издават само фискални бонове или служебни бонове. Информацията за оборота се записва във фискалната памет на апарата.

След въвеждане в експлоатация, при отпечатването на всеки документ, чрез използване на стандартен SHA-1 алгоритъм, се генерира автоматично специално контролно число. Това число се записва и отпечатва в края на бона на два реда с по 20 символа.

След въвеждане в експлоатация, в Контролна Лента на Електронен Носител (КЛЕН) се съхранява пълното съдържание (без графичното и фискалното лого) на всеки отпечатан документ по реда на неговото издаване, с изключение на отчетите на фискалната памет и разпечатките на КЛЕН.

Документите за продажби, за извършени сторно операции, отчетите на ФП и дневния финансов отчет с нулиране и запис във ФП имат означение:

ФИСКАЛЕН БОН

Документи, удостоверяващи служебно въведени/изведени суми, дневния финансов отчет без нулиране (X отчет), както и документи във връзка с извършване на служебни операции, касаещи отчетността на фискалното устройство (други отчети), имат означение:

* СЛУЖЕБЕН БОН *

В края на всеки фискален бон за продажба /сторно операция, както и при дубликат на същите, се отпечатва уникален двумерен **QR баркод** във вида:

Кодът не се включва при формирането на контролното число и не се отпечатва на копия на документи за продажба/сторно операция от КЛЕН.

В QR баркода се съдържа информация за номер на фискалната памет, номер на документ, дата и час на издаване на документа за продажба/сторно, обща сума на продажба/сторно операцията.

Внимание!!! В търговските обекти (по смисъла на Наредба Н-18 на МФ) е разрешено използването само на въведени в експлоатация фискални устройства.

ДОСТЪП ДО РЕЖИМИТЕ НА РАБОТА НА ФУ. ДИАГНОСТИЧЕН БОН

❶ След включване на ФУ и след преминаване на автоматичен тест, на индикацията се показват текущата дата и час. Възможно е отпечатването на

диагностичен служебен бон с натискането на клавиш

❶ Прехода между режимите на работа с ФУ се осъществява чрез клавиш (избор на режима) и въвеждане на съответната парола от клавиатурата.

❶ Паролите могат да бъдат променени в режим “Програмиране”. При забравена парола за режим “Програмиране” се обърнете към сервизната организация.

Режимите на работа и паролите по подразбиране са:

Режим	Дисплей	Парола
“Продажби” регистрация на продажби, сторно операции, служебни суми.	Продажби: -----	
“Отчети Z” отчети с нулиране	Отчети Z: -----	
“Отчети X” отчети без нулиране	Отчети X: -----	
“Програмиране” програмиране на ФУ	Програм: -----	

ПРОГРАМИРАНЕ

СМИСЪЛ НА ПРОГРАМИРАНЕТО. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

❶ Програмирането на ФУ представлява настройване на касовия апарат чрез задаване на стойности и параметри, така че работата с него да съответства на конкретното работно място и желанията на потребителя.

Пример: вход в режим “Програмиране”:

Клавишна последователност

Дисплей

Програм: _____

Избор на режим “Програмиране”.

Програм 1-9

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Програмиране” и очаква избор на подрежим.

Подрежими на програмиране

❶ За удобство програмирането е разделено на десет подрежима, достъпни с натискането на съответстващия им клавиш:

- **1** програмиране на общи за ФУ параметри и величини;
- **2** програмиране на плащания;
- **3** програмиране на данъчни групи;
- **4** програмиране на департаменти;
- **5** програмиране на артикули;
- **6** програмиране на оператори;
- **7** комуникации в режим на програмиране и отчитане;
- **8** тестове на ФУ, пароли за достъп, допълнителни настройки.
- **9** настройка на комуникационни параметри.
- **%-** сверяване на дата и час.

Функционални клавиши

☰ Във всички подрежими на програмиране клавиш **MODE** има смисъл на отказване на започната операция и връщане към предходно меню.

☰ Във всички подрежими на програмиране клавиш **QTY** отпечатва помощна информация и/или информация за програмираните параметри.

☰ В подрежими **2** до **6** (плащания, данъчни групи, департаменти, артикули, оператори) клавиши **%+** и **%-** съответно увеличават/ намаляват текущия номер позиция (плащане, данъчна група, департамент, артикул, оператор).

 Останалите функционални клавиши са дефинирани за всеки подрежим поотделно. Общо правило е, че въвеждането на цифрова стойност и натискането на даден функционален клавиш програмира съответната величина, натискането на клавиша без да е въведена цифрова стойност визуализира стойността на съответната величина.

Програмиране на цифрови стойности

 Въвеждането на цифрови стойности се извършва посредством цифровите клавиши от до вкл. и и натискането на съответния функционален клавиш.

Програмиране на параметри

 Програмирането на параметри става чрез набирането на номера на параметъра и натискането на или чрез друг специално указан клавиш. Промяната на параметъра става с повторното натискане на клавиша.

Програмиране на символи (имена)

 Програмирането на имена се извършва в специален подрежим, влизането в който става с функционален клавиш (най-често или друг специално указан). Въвеждането на символите може да се извърши по два начина – стандартна кодова таблица или чрез GSM клавиатура. Начина на въвеждане на текста се определя от параметър 31.

Програмиране на имена чрез кодова таблица

 Въвеждат се кодове на символите, съгласно таблицата на съответствие. Използват се цифровите клавиши и клавишите за буквите от **A** до **F** (виж таблица на клавишите). За улеснение са предвидени и допълнителни “редакторски” клавиши. След въвеждането на валиден код на символ, курсора се премества на следващия вдясно. Въвеждането завършва с натискането на

. При положение, че текста трябва да се измести надясно, задължително се въвеждат необходимия брой празни символи (код 20), предхождащи самия текст. Празните символи отдясно на текста не е необходимо да се въвеждат. Символът “^” (код 5E), определя следващия въведен, като двойно широк. Тези символи се отпечатват двойно широки, но се визуализират на дисплея по начина, по който са въведени.

 При програмиране на редовете от оформлението на бона има предвидена възможност за центриране на въведения текст. След приключване на въвеждането има запитване дали въведения текст да се центрира. Потвърждава

се с клавиш , а при отказ се натиска кой да е клавиш.

Таблица на клавишите в режим програмиране на имена чрез кодова таблица

Функция	клавиш
букви съответно: A B C D E F	
Позициониране, съответно ← → Insert Delete Home End	
Потвърждаване на въведения текст Enter	

Таблица на съответствието между символите и тяхните кодове

БУКВИ Латиница		БУКВИ Кирилица		ЦИФРИ И СИМВОЛИ	
A = 41	a = 61	А = 80	а = А0	SP= 20	@ = 40
B = 42	b = 62	Б = 81	б = А1	! = 21	
C = 43	c = 63	В = 82	в = А2	" = 22	[= 5B
D = 44	d = 64	Г = 83	г = А3	# = 23	\ = 5C
E = 45	e = 65	Д = 84	д = А4	\$ = 24] = 5D
F = 46	f = 66	Е = 85	е = А5	% = 25	^ = 5E
G = 47	g = 67	Ж = 86	ж = А6	& = 26	_ = 5F
H = 48	h = 68	Н = 48	н = 68	` = 27	
I = 49	i = 69	З = 87	з = А7	(= 28	` = 60
J = 4A	j = 6A	И = 88	и = А8) = 29	
K = 4B	k = 6B	Й = 89	й = А9	: = 2A	{ = 7B
L = 4C	l = 6C	К = 8A	к = АA	+ = 2B	= 7C
M = 4D	m = 6D	Л = 8B	л = АB	, = 2C	~ = 7D
N = 4E	n = 6E	М = 8C	м = АC	- = 2D	~ = 7E
O = 4F	o = 6F	Н = 8D	н = АД	. = 2E	. = 7F
P = 50	p = 70	О = 8E	о = АE	/ = 2F	
Q = 51	q = 71	П = 8F	п = АF		
R = 52	r = 72	Р = 90	р = B0	0 = 30	
S = 53	s = 73	С = 91	с = B1	1 = 31	
T = 54	t = 74	Т = 92	т = B2	2 = 32	
U = 55	u = 75	У = 93	у = B3	3 = 33	
V = 56	v = 76	Ф = 94	ф = B4	4 = 34	
W = 57	w = 77	Х = 95	х = B5	5 = 35	
X = 58	x = 78	Ц = 96	ц = B6	6 = 36	
Y = 59	y = 79	Ч = 97	ч = B7	7 = 37	
Z = 5A	z = 7A	Ш = 98	ш = B8	8 = 38	
		Щ = 99	щ = B9	9 = 39	
		Ъ = 9A	ъ = BA	: = 3A	
		Ы = 9B	ы = BB	; = 3B	
		Ь = 9C	ь = BC	< = 3C	
		Э = 9D	э = BD	= = 3D	
		Ю = 9E	ю = BE	> = 3E	
		Я = 9F	я = BF	? = 3F	

Програмиране на имена чрез GSM клавиатура

 Този режим на въвеждане на символи е разработен по подобие на клавиатура на мобилен телефон.

 За да се използва е необходимо предварително да бъде разрешен чрез установяването на параметър 31=ДА.

 Всеки клавиш от цифровата клавиатура съответства на няколко знака, които се избират с многократно натискане на съответния клавиш.

 Дефинирани са клавиши за превключване между главни и малки букви, както и между кирилица и латиница. На дисплея вдясно се изписват индикатори за режимите, както и при натискане на клавиш - кои символи съответстват на него.

 Клавишите за позициониране и придвижване на курсора са запазени.

Функционални клавиши при програмиране на имена чрез GSM клавиатура

	Превключване между малки букви, главни букви и цифри Индикатори: абв, Абв, АБВ, abc, Abc, ABC, 123
	Препинателни знаци: . , ? ! ' " # \$ % & @
	Превключване между кирилица и латиница Индикатори: CYR, LAT

Символна GSM клавиатура

АБВ7 7 ABC7	ГДЕ8 8 DEF8	ЖЗИ9 9 GHI9
ЙКЛ4 4 JKL4	МНО5 5 MNO5	ПРС6 6 PQRS6
ТУФ1 1 TUV1	ХЦЧ2 2 WXYZ2	ШЩЪЗ 3 3
CL	БЮЯ0 0	.

ПРОГРАМИРАНЕ НА ОБЩИ ЗА ФУ ПАРАМЕТРИ И ВЕЛИЧИНИ [ПОДРЕЖИМ 1]

Общи параметри на ФУ

Функционални клавиши

клавиш	Функция число клавиш / клавиш	Обхват ст-ст по подразбиране
	Задава / показва процент надбавка	Стойност от <u>0.00</u> до 99,99
	Задава / показва процент отстъпка	Стойност от <u>0.00</u> до 99,99
	Задава / показва номер касово място	Стойност от <u>0001</u> до 9999
	Задава / показва начални цифри за теглови баркод	Стойност 28
	Задава / показва начални цифри за операторски баркод	Стойност 27
	Вход в меню за програмиране на диапазон от номера за фактури (изписва текущия номер на фактура)	двойка числа от по 10 цифри: от 0000000001 до 9999999999 по подразбиране от <u>1 до 0</u> (не е определен валиден диапазон)
	Отпечатва общите за ФУ величини: номер касово място; индивидуални номера на ФУ и фискалната му памет; текст и ЕИК по Булстат; процентната надбавка; процентна отстъпка; диапазон от номера за фактури, теглови баркод, операторски баркод	
	Избор ред за оформление на бона (вход в режим програмиране на име)	Редове от 1 до 8 за оформление на бона: 32 символа Ред 1: <u>НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ</u> Ред 2: <u>АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ</u> Ред 3: <u>НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ</u> Ред 4: <u>АДРЕС НА ОБЕКТ</u> Ред 5, 6 , и 8 – <u>празни</u> * *(отпечатват се само ако не са празни, като ред 8 е в края на бона)
	Текст предхождащ 13-те символа за ЕИК по Булстат (вход в режим програмиране на име)	До 8 символа – <u>ЕИК</u>
	Височина на шрифта за отпечатване на КЛЕН	Число: 1 или 2 съответно за височина 1/2 или 2/2 спрямо нормалната
	Показва / променя стойността (потвърждава промяната) на системен параметър с избран номер	Променлива НЕ или ДА <u>според следващата таблица</u>
	Отпечатва системните параметри	Според следващата таблица

Системни параметри на ФУ

❶ Чрез системните параметри е възможно конфигурирането на ФУ според специфичните нужди на обекта и конкретното работно място. Всички възможни системни параметри са описани в таблицата:

Параметър	Пояснение за параметъра	Стойност подразбрана
03 Рекламно лого	Печат на рекламен знак преди бона . Представява файл във формат BMP с размери 384 x 80B&W.	ДА отпечатва се
04 Подробен бон	Вид на отпечатване на продажбите в бона съкратен - информацията за количество и единична цена се обединява на един ред, а ако количеството е единично не се изписва. подробен - информацията за име, количество, единична цена и сума се разпечатва на отделни редове.	НЕ съкратен вариант
05 Дробни числа	Работа с цели или дробни числа. Внимание!!! с промяната автоматично се преобразуват всички програмирани цени (например цена 10,00 става 1000 и обратно). Изисква потвърждение и серв. код.	ДА дробни числа от вида 0,00
06 Задълж. сума	Задължително въвеждане на сума преди плащане	НЕ не се изисква
07 Забранен войд	Забрана на корекции на продажби в бона	НЕ разрешени са
09 ДДС в бон	Разпечатване на ДДС в бона Разпечатване данъчните отчисления и нето ДДС в бона	НЕ не се разпечатва
11 Фиск. принтер	Разрешава режим Фискален принтер .	НЕ Автомоен ФУ
15 Забр. Своб. цена	Забрана за работа със свободно въведени цени на артикул	НЕ разрешени
16 Забр. надб/отст	Забрана извършването на отстъпки/надбавки	НЕ разрешени
17 Забрана департ.	Забранява директно натрупване на продажни в департаменти	НЕ разрешени
19 Печат на наличност	Определя дали да се отпечатва касовата наличност при служебно във. / изв. суми	НЕ не се печата
20 РУ 1-3	Определя работата на клавиша, като такъв за избор на плащане	НЕ без избор
21 D4 04-40	Определя работата на департаментния клавиш с последен номер 4, като такъв за избор на департаменти с номер >4	НЕ без избор
24 Арт. в дн.отчет	Автоматично отпечатване на отчет по артикули заедно с дневния отчет	НЕ не се отпечатва
25 Оп. в дн.отчет	Автоматично отпечатване на отчет по оператори заедно с дневния отчет	НЕ не се отпечатва
26 Авт.изход	Автоматично освобождаване на ФУ за друг оператор след приключване на бон, ФУ излиза в режим очакване на парола	НЕ не се освобождава
27 Номенкл. номер	Забрана на проверка на контролна сума при въвеждане на баркод. Позволява използването на баркода на артикула, като номенклатурен номер, без ограничение за дължина и формат	НЕ контр. сума се проверява
29 ФП с клавиатура	Разрешени продажби от клавиатурата в режим Фискален принтер. Позволява маркиране на продажби от клавиатурата и от персонален компютър	НЕ Продажби от клавиатура

30 Дубликат	Определя дали да се разпечатва дубликат на бона	НЕ Не печата
31 GSM клав.	Определя начина на въвеждане на имена: с кодова таблица или GSM клавиатура	НЕ Кодова таблица
32 Подр.арт.отч.	Определя подробен отчет по артикули. Подробно за всеки артикул или само обобщени данни	НЕ Обобщени данни
36 Печ. авт. дн. отч.	Определя дали автоматично генерирания дневен финансов отчет да се отпечата.	НЕ

ⓘ **Внимание!!!** Системен параметър **П05 (формат на числата)** представлява важна фискална характеристика на ФУ. При промяна, стойността му се записва във ФП на ФУ, заедно със следващия дневен отчет. Препрограмирайте само при необходимост!

ПРОГРАМИРАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ ИМЕ И КУРС НА ВАЛУТА [ПОДРЕЖИМ 2]

ⓘ ФУ позволява работа с четири вида плащания със следните характеристики:

- **основно 0** – отговарящо на клавиш (отпечатава се винаги **В БРОЙ**), а се визуализира на дисплея с програмираното име (по подразбиране - име на национална валута);
- **допълнителни 1, 2 и 3** (с избираем номер - име /програмируемо име/ според схемата за предаване към НАП и възможност за забрана за ползване);

Функционални клавиши:

клавиш	Функция	Обхват ст-ст по подразбиране
	Отпечатава програмираните параметри на плащания	
	увеличава / намалява текущия номер плащане	Плащане от 0 до 3
	Показва / променя номера според схемата за предаване към НАП.	1 – <u>КАРТА</u> (Номер 7 от схема) 2 – <u>ЧЕК</u> (Номер 1 от схема) 3 – <u>ТАЛОН</u> (Номер 2 от схема)
	вход в режим програмиране на име на текущо плащане (само ако е избран номер от схема НАП 9 или 10)	До 6 символа от схема 9 – <u>Рез.1</u> от схема 10 – <u>Рез.2</u>
	Показва / променя вида за ресто на допълнителните плащания.	0- с изчисляване на ресто; 2- Ограничено ≤ на сумата на сметката
	Разрешава / забранява текущото допълнително плащане	НЕ за забрана или <u>ДА</u> за <u>разрешение</u>

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДАНЪЧНИ ГРУПИ [ПОДРЕЖИМ 3]

❶ ФУ работи с осем данъчни групи за ДДС (А, Б, В, Г, Д, Е, Ж и З) с програмируеми стойности на данъчните ставки (коэффициенти). При регистриране на продажба, оборота се натрупва към една от данъчните групи, според принадлежността на дадения артикул или департамент. Данъчните групи Д, Е, Ж и З могат да бъдат забранени за използване (състояние по подразбиране).

Функционални клавиши:

клавиш	Функция / Величина	Обхват ст-ст по подразбиране
	Отпечатва стойностите на данъчните ставки	
	увеличава / намалява текущата данъчна група	Дан група от А доЗ
	Задаване на данъчна ставка на текущата данъчна група	Число от 0,00 до 99,99 (в %) А = <u>0.00</u> Б = <u>20.00</u> В = <u>20.00</u> Г = <u>9.00</u> Д = <u>**.**</u> Е = <u>**.**</u> Ж = <u>**.**</u> З = <u>**.**</u>
	Забранява използването на текущата данъчна група (само групи Д, Е, Ж и З)	Забранената данъчна група се визуализира и отпечатва като <u>**.**</u> %

❶ **Внимание!!!** Стойностите на данъчните ставки са регламентираны със закон. Променените стойности се записват във ФП на ФУ, заедно със следващия дневен отчет. Препрограмирайте само при необходимост!

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДЕПАРТАМЕНТИ [ПОДРЕЖИМ 4]

❶ Департаментите се използват за разделяне на оборота по общ признак. В режим "Продажби" е възможно регистриране на директни продажби от департамент с програмирана или свободна цена.

Функционални клавиши:

клавиш	Функция	Обхват ст-ст по подразбиране
	Отпечатва информация за текущия департамент	
	увеличава / намалява текущия номер департамент	Департамент от 1 до 40
	Задава / показва текущ номер департамент	1 до 40
	Вход в режим програмиране на име на текущия департамент	До 23 символа По подразбиране: <u>Деп.ХХ</u> или <u>Департамент ХХ</u> (за у-ва с двуредов дисплей)
	Задава / показва цена на текущия департамент	<u>0.00</u> до 999999.99
	Задава / показва данъчна група на текущия департамент	Число от 1 до 8, съответно за А, Б, В, Г, Д, Е, Ж или З
	Забрана за директна продажба на текущия департамент (няма определена данъчна група). За да се разреши отново, е достатъчно да се програмира принадлежност към разрешена данъчна група.	
	Показва / променя стойността на параметър единична транзакция (автоматично приключване в брой след продажба)	Величина <u>НЕ</u> или ДА

Пример: програмиране име и цена на департамент:

Клавишна последователност

Дисплей

Програм: _____

Избор на режим "Програмиране".

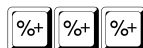
Програм 1-9

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим "Програмиране" и очаква избор на подрежим.

Деп.01 0.00

Вход в подрежим програмиране на департаменти. Текущ е първи департамент.

Деп.04 0.00

Избор на департамент 4.

Име: Деп.04

Вход в режим програмиране на име.

Име: КАФЕ

Въвеждане на кодовете на символите "К", "А", "Ф" и "Е". Форматиране на текста.

Деп.04 0.00

Потвърждаване на въведеното име.

Деп.04 10.50

Програмиране на цена 10,50.

Деп.01 0.00

Отпечатване на данни за програмирания департамент.

ПРОГРАМИРАНЕ НА АРТИКУЛИ [ПОДРЕЖИМ 5]

❶ Артикулите се използват за лесно регистриране на продажби на стоки или услуги по зададен номер или баркод (номенклатурен номер) с програмирана или въведена цена. Използването на артикули, позволява групирането им по департаменти.

Функционални клавиши:

клавиш	Функция / Величина	Обхват ст-ст по подразбиране
	Отпечатва информация за текущия артикул	
	увеличава / намалява текущия номер артикул	Артикул от 1 до 500

	Задава / показва текущ номер артикул	1 до 500
	Вход в режим програмиране на име на текущия артикул	До 23 символа По подразбиране: <u>Арт.ххххх</u>
	Задава / показва цена на текущия артикул	<u>0.00</u> до 999999.99
	Задава / показва данъчна група на текущия артикул	Число от 1 до 8, съответно за А, Б, В, Г, Д, Е, Ж или З
	Забрана за директна продажба на текущия артикул (няма определена данъчна група). За да се разреши отново, е достатъчно да се програмира принадлежност към разрешена данъчна група.	
	Задава / показва номер на департамента , към който принадлежи артикула	0 до 40 (За ДЕП.00 не се отпечатват вторични бонове)
	Вход в меню за програмиране на баркод или номенклатурен номер на артикула; Потвърждението става с клавиш 	8, 12 или 13 цифри баркод от типа: EAN8 EAN13, UPC-E или UPC-A; Ако параметър 27 НОМ.НОМЕР =ДА без ограничение в броя на цифрите и формата - до 13 цифри
 	Изтрива баркода на текущия артикул	

Пример: програмиране на артикул: име, цена и принадлежност към департамент:

Клавишна последователност

Дисплей

Програм: _____

Избор на режим "Програмиране".

Програм 1-9

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим "Програмиране" и очаква избор на подрежим.

Артикул 00001

Вход в подрежим програмиране на артикули. Дисплея показва артикул 1.

Артикул 00006

Избор на артикул 6.

Име: Арт.00006

Вход в режим програмиране на име.

Име: БИРА

Въвеждане на кодовете на символите "Б", "И", "Р" и "А". Форматиране на текста.

Артикул 00006

Потвърждаване на въведеното име.

Цена: 3.50

Програмиране на цена 3,50.

Арт00006 Деп.02

Програмиране на принадлежност към департамент 2

Артикул 00006

Отпечатване на данни за програмирания артикул.

ПРОГРАМИРАНЕ НА ОПЕРАТОРИ. [ПОДРЕЖИМ 6]

i ФУ позволява работа на до 20 оператора. По подразбиране ФУ работи с един оператор с парола "0". Ако е необходим по-голям брой оператори, то първо трябва да бъде зададен техния брой, а след това и имената и паролите им за достъп.

Функционални клавиши:

клавиш	Функция	Обхват <u>ст-ст</u> по подразбиране
	Задаване на брой на операторите	Число от <u>1</u> до 20
	увеличава / намалява текущия номер оператор	Оператор от 1 до 20
	Програмиране на име на оператор	До 20 символа по подразбиране: <u>Оператор xx</u>
	Отпечатва програмираното име на текущия оператор	
	Вход в режим на въвеждане на парола на текущия оператор	До 6 цифри (ако цифрите са по-малко от 6, въвеждането завършва с) по подразбиране за оператор 1: парола:

РАБОТА С КОМПЮТЪР В РЕЖИМ НА ПРОГРАМИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ [ПОДРЕЖИМ 7]

i В този режим ФУ очаква команди по интерфейс.

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей 1x16

Програм: _____

Избор на режим "Програмиране".

Програм 1-9

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Програмиране” и очаква избор на подрежим.

-- Line --

Дисплеят показва, че ФУ очаква управление от компютър.

ТЕСТОВЕ НА ФУ. ПАРОЛИ. ДОПЪЛНИТЕЛНИ НАСТРОЙКИ [ПОДРЕЖИМ 8]

i В този подрежим е възможно да бъдат проверени функционално отделните модули на ФУ, както и да бъде отпечатан диагностичен служебен бон, съгласно изискванията на законодателството.

i В този подрежим могат да бъдат направени допълнителни настройки на ФУ-плътност на печат, контраст на дисплеите и др.:

i В този подрежим могат да бъдат променени паролите за достъп до режимите за отчитане и програмиране. Паролите са със задължителна дължина 5 цифри.

i В този режим могат да бъдат възстановени заводските настройки на ФУ.

i С натискането на съответния клавиш се извършват следните действия:

клавиш	Действие	Описание, особености
	Отпечатва списък с възможните тестове и допълнителни настройки и съответстващият им клавиш	
	Отпечатване на диагностичен бон	отпечатва служебен бон със Модел, Тип у-во, Свидетелство No, Версия и Контролна сума и други доп. данни
	Тест на индикаторите	изписва последователно всички възможни символи на индикаторите
	тест на клавиатурата изписва се кода на всеки натиснат клавиш	изхода от теста става чрез изключване на ФУ или с четирикратно натискане на клавиш
	тест на серийния интерфейс 1 (компютър)	проверява връзка м/у приемаща и предаваща линия
	Тест на КЛЕН	чете и проверява контролните числа в КЛЕН
	Тест на данъчния терминал	проверява изправността на вградения GPRS модул
	Тест на обхвата на мобилния оператор	Визуализира нивото на сигнала в -dBm (-60dBm - отлично, -113dBm липсва)
	Задава / показва време за автоматично изключване на ФУ при липса на активни действия	Стойност OFF, 01, 02, 05 или 10 минути OFF - не се изключва автоматично
	Възстановяване на всички параметри по подразбиране	Само при нулеви отчети. Парола:
	Измерване нивото на захранващото напрежение външно или на вградените акумулатори	Измерва се напрежението на активния захранващ източник в момента на теста

	тест на енергонезависимата памет	проверява и отпечатва типа на монтирания EEPROM (512 или 1024)
	Плътност на печата	Число от 1 до 3, като 3 е най-тъмно
	Контраст на дисплея	Стойност от 01 до 10 по подразбиране 03
	Възстановяване на паролите по подразбиране	Възстановяват се само паролите за режимите (без операторските)
	Парола за режим Отчети X	Следва въвеждане на 5 цифри По подразбиране 22222
	Парола за режим Отчети Z	Следва въвеждане на 5 цифри По подразбиране 11111
	Парола за режим Програмиране	Следва въвеждане на 5 цифри По подразбиране 33333

НАСТРОЙКА НА КОМУНИКАЦИОННИ ПАРАМЕТРИ [ПОДРЕЖИМ 9]

Скорост на комуникация

 ФУ комуникира с персонален компютър по стандарта RS232 с възможни скоростти: 9600, 19200, 38400, 57600, 115200.

 По подразбиране стойността е 115200, а останалите се избират с клавиши

 и . При достигане на определена скорост, тя автоматично се инициализира и при изход от режима се запазва.

СВЕРЯВАНЕ НА ДАТА И ЧАС

 Внимание!!! Сверяване на дата и час се допуска само за дата по-късна от тази на последния документ, записан в КЛЕН.

 При опит за сверяване на дата, по-голяма от текущата с един ден се изисква потвърждение чрез повторно въвеждане.

 В основния режим "Програмиране" се натиска клавиш , след което се въвежда датата във формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с .

 Внимание!!! Въвеждат се само последните две цифри от годината. При коректно въведена дата се преминава към въвеждане на час.

 Часа се въвежда във формат ЧЧ-ММ и се потвърждава с . Новите дата и час се отпечатват.

 Сверяването на датата и часа е съпроводено с отпечатването на служебен бон, който се записва в КЛЕН.

РЕЖИМ “ПРОДАЖБИ”

i В този режим се регистрират продажбите и се натрупва оборота на ФУ.

ДОСТЪП ДО РЕЖИМА. ФУНКЦИОНАЛНИ КЛАВИШИ

Достъпа до режима се осъществява с избор на режима и въвеждане на парола.

 Когато паролата е с 6 цифри, въвеждането завършва с въвеждане на последната цифра, а когато паролата е с по-малък брой цифри, въвеждането завършва с клавиш . При правилна парола се влиза в режим продажби, а при грешна автоматично се преминава към ново въвеждане.

 Паролата на оператора може да се въведе и с баркод скенер, ако предварително е била програмирана от идентификационния баркод на оператора.

Пример: вход в режим “Продажби” с парола шест цифри, последващ изход от режима и вход с парола с 1 цифра:

Клавишна последователност

Дисплей

Продажби: _____

Избор на режим “Продажби”.

02 Иванов

След въвеждането на последната цифра за момент се изписва номера и името на текущия оператор

0.00

ФУ е в режим “Продажби”.

Продажби: _____

Изход на текущия оператор от режим “Продажби”. ФУ очаква парола на оператор

01 Маркова

След потвърждаването на паролата за момент се изписва номера и името на текущия оператор

0.00

ФУ е в режим “Продажби”.

Функционални клавиши извън фискален бон / сторно операция:

клавиш	Функция клавиш	Функция число клавиш
	започване на сторно операция	
	вход в режим въвеждане на фактура по която е бона	въвеждане на служебна сума
	печат дубликат (при П30 = ДА)	извеждане на служебна сума
	издаване на разш. касова бележка - фактура	

Функционални клавиши във фискален бон / сторно операция:

клавиш	Функция клавиш	Функция число клавиш
	Изчистване на грешка	
	Изчисляване и печат на междинна сума в бона	
	1)Продажба в департамент от 1 до 4 с програмирана цена 2)Продажба на артикул от 1 до 4 с програмирана цена при П17=ДА (забранени департаменти)	1)Продажба в департамент от 1 до 4 със зададена в момента цена
 при пар.21 = ДА	Продажба в департамент с посочен номер с програмирана цена следва избор на департамент с число от 04 до 40	Продажба в департамент с посочен номер със зададена в момента цена следва избор на департамент с число от 04 до 40
	Меню за ръчно въвеждане на баркод (ном. номер). Потвърждението става със същия клавиш.	Регистриране на продажба на зададен номер артикул
	Автоматично получаване на продавано количество от електронна везна	Задаване на продавано количество
	КОРЕКЦИЯ "Непосредствен войд"	Въвеждане на свободна цена на артикул
	КОРЕКЦИЯ "Дълбок войд" следва повторение на продажбата която трябва да се коригира	
	В клиентски бон вход в режим въвеждане на свободен текст	
	1) (при Пар.20 = НЕ) Плащане на цялата дължима сума в допълн. плащане 1	Плащане на получена сума в допълн. вид 1
	2) (при Пар.20 = ДА) Плащане на цялата дължима сума в допълн. вид 1 - 3	Плащане на получена сума в допълн. вид 1 - 3
	Плащане на цялата дължима сума в допълнителен вид плащане 2	Плащане на получена сума в допълн. вид 2

	1) Плащане на цялата дължима сума в основно плащане “В БРОЙ”	Плащане на получена сума в основен вид плащане “В БРОЙ”,
---	---	---

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РАБОТА В РЕЖИМ “ПРОДАЖБИ”. ОГРАНИЧЕНИЯ И ЗАБРАНИ

☒ С регистрирането на каквато и да е транзакция започва издаването на фискален бон за продажба.

☒ Приключването на фискален бон за продажба става чрез плащане (едно или повече) достатъчно за покриването на натрупаната междинна (дължима) сума.

☒ След започване на плащане се разрешават единствено други плащания или функция “изчисляване на междинна сума”.

☒ Процентни отстъпки (надбавки) могат да се правят, както върху последната продажба, така и върху междинна сума. Във втория случай отстъпката (надбавката) се разпределя върху продажбите, формиращи междинната сума.

☒ Стойностни отстъпки (надбавки) не са възможни.

☒ Корекции са възможни само преди приключване на бона (преди започване на плащане).

☒ Корекция “непосредствен войд” представлява коригиране на последната транзакция в бона (продажба или отстъпка/надбавка). Тя може да се изпълни многократно, коригирайки последователно в обратен ред всички регистрирани продажби в бона.

☒ Корекция “дълбок войд” представлява коригиране на коя да е продажба в бона (последна или предишна).

☒ При корекция “дълбок войд” на продажба, върху която е правена отстъпка или надбавка, заедно с продажбата се анулира и направената отстъпка (надбавка).

☒ При приключен или незапочнат фискален бон за продажба могат да бъдат издадени бонове за служебно въведени или изведени суми и сторно операции.

☒ Дубликат на фискален бон за продажба / сторно операция, може да бъде издаден само веднъж след приключването му преди започване на нов бон.

☒ Някои функции могат да бъдат програмно забранени чрез съответния системен параметър.

ПРИМЕРИ - КЛАВИШНА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ

Регистриране на продажби от департамент

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей

Кафе 10.50

Продажба от ДЕП. 4 с програмирана цена 10,50.

Деп.01 8.80

Продажба от ДЕП. 1 със зададена цена 8.80.

Пример: Регистриране на продажба от департаменти от 4 до 40 Парам 21 е ДА.

Клавишна последователност

Дисплей

ДЕП 04 - 40

Продажба със зададена цена 15.00. ФУ очаква избор на департамент.

Деп.12 15.00

Избор на 12-ти департамент.

Регистриране на продажби на артикули

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей

Бира 3.50

Продажба на Артикул 6 с програмирана цена 3.50.

Цена 6.04

Задаване на свободна цена 6.04.

Арт.00202 6.04

Продажба на Артикул 202 със свободно зададената цена. При липса на програмирано име се изписва номера на артикула.

Продажба на артикули чрез ръчно въвеждане на баркод (номенклатурен номер)

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей

БК:

Вход в режим за въвеждане на баркод (номенклатурен номер).

БК:380

Въвеждане на цифри от баркода (номенклатурния номер).

БК:

Потвърждаване на въведения баркод (номенклатурен номер)

❗ Когато пар.27 НОМ.НОМЕР = НЕ, ФУ контролира контролната сума на въведените цифри. При правилна контролна сума се преминава към следващо действие, в противен случай се изписва ГРЕШЕН БАРКОД.

❗ Когато пар.27 НОМ.НОМЕР = ДА, ФУ приема въведените цифри без ограничение за броя и без контрол на контролна сума. т.е. възможна е продажба по номенклатурен номер на артикул.

❗ След въвеждане на баркода ФУ проверява за наличие на артикул с такъв баркод. Ако бъде открит, то той се маркира за продажба, в противен случай се изписва НЕ Е ОТКРИТ.

Продажби с умножение (въвеждане на количество)

Пример: Продажба на ДЕП.4 с програмирана цена 10.50 и количество 5.435.

Клавишна последователност

Дисплей

кол. 5.435

Задаване на количество 5.435.

Кафе 57.07

Продажба от ДЕП.4 с програмирана цена 10.50. Дисплея показва резултата от умножението на зададеното количество и програмираната цена

Корекция “непосредствен войд”

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей

Кафе -57.07

Коригиране на последната регистрирана продажба. Дисплеят показва коригираната продажба със знак минус.

Корекция “дълбок войд”

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей

КОРЕКЦИЯ

Указване, че следва корекция.

Деп.01 -8.80

Повторение на продажбата, която ще се коригира точно по начина, по който е била регистрирана.

Изчисляване и печат на междинна сума

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей

М.СУМА 35.04

Изчисляване и печат на междинна сума 35.04.

Регистриране на процентни отстъпки и надбавки

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей

Кафе 10.50

Продажба от ДЕП.4 с програмирана цена.

Надб* 1.05

Процентна надбавка 10% върху последната продажба.

Регистриране на отстъпки и надбавки върху междинна сума

Пример: Процентна надбавка със зададен процент.

Клавишна последователност

Дисплей

М.СУМА 71.55

Изчисляване и печат на междинна сума

М.СУМА 85.86

Маркиране на програмирана процентна надбавка 20% върху междинната сума. ФУ автоматично изчислява, отпечатва и показва новата междинна сума.

Плащане в брой без изчисляване на ресто

Пример:

Клавишна последователност

Дисплей

М.СУМА 35.04

Изчисляване и печат на междинна сума

Лева 35.04

Плащане в брой. Дисплея показва общата сума на приключения бон.

Допълнителни видове плащане. Смесено плащане. Пресмятане на ресто

Пример при ПАР 20 = ДА:

Клавишна последователност

Дисплей

М.СУМА 85.86

Изчисляване и печат на междинна сума

ОСТАТЪК 65.86

Задаване на получена от клиента сума 20.00 в допълнителен вид плащане 3. ФУ показва остатъка за плащане.

РЕСТО 4.14

Плащане в брой със задаване на получена от клиента сума 70.00. На дисплея остава изчисленото ресто.

Издаване на разширен фискален бон (фактура)

① ФУ има възможност да разпечатва разширен касова бон (тип фактура). Същият притежава следните допълнителни реквизити: пореден номер (генерира се автоматично от ФУ в зададен диапазон); данни за клиента, като от клавиатурата се въвеждат:

Тип на идентиф. код: булстат: **1**, ЕГН **2**, ЛНЧ **3**, Сл.Номер **4**;

Идентификационния номер (цифри);

ЗДС номера (символи), може да не се попълва.

Останалите данни се попълват на ръка върху оставени за целта полета в бона.

i Продажбите се отпечатват подробно, с отделни редове за количество, единична цена и стойност, както при П04=ДА. Задължително се разпечатват данъчните отчисления и нето стойността на сделката, както при П09=ДА.

☰ За да се издаде фактура е необходимо преди започване на бон да се натисне клавиш **PY**. Следва въвеждане на данни за клиента

☰ Отказа от издаването на фактура може да стане с клавиш **MODE**, преди маркиране на продажби.

i При изчерпване на номерата на фактури от зададения диапазон и след събитие Нулиран RAM е възможно (необходимо) задаването на нов диапазон.

Издаване на бон за продажба към фактура / дебитно известие

i ФУ има възможност да разпечатва предефиниран и допълнен текст "Към фактура N: XXXXXXXXXXXX" "от дата: ДД.ММ.ГГГГ" в началото бон за продажба, като се въвеждат само номера и датата на фактурата / дебитното известие

☰ За да се добави такъв текст е необходимо преди започване на бон да се натисне клавиш **%+**. Следва въвеждане на номер и дата на документа. С тази операция се започва (отваря) бон за продажба.

Издаване на копие на бон за продажба / сторно (ДУБЛИКАТ)

i Издаването е възможно само при ПАРАМ 30 = ДА

☰ Издаването става като веднага след приключване на бона се натисне **%-**.

Служебно въвеждане и извеждане на суми в брой

i Тези суми се добавят (изваждат) към касовата наличност в брой общо за ФУ и за съответния оператор, без да променят реализирания оборот.

Пример:

Клавишна последователност

3 **0** **%+**

Дисплей

Служ. въведени
30.00

Служебно въвеждане на сума 30.00.

РЕГИСТРИРАНЕ НА СТОРНО ОПЕРАЦИИ

Специфични особености

i Това са операции, регистриращи рекламация или връщане на стока, при операторска грешка или при намаление на данъчната основа, след приключен бон за продажба.

i При отварянето на СТОРНО документ, задължително се посочват следните данни, а именно:

- **Причина** - Операторска грешка **1**, връщане/рекламация **2**, намаление на данъчна основа **3**;

- **Тип документ** - Стандартен **1** или разширен фискален бон (Фактура) **2**;

- **Номер** - цитира се номера на документа по който ще се извършва операцията;

- **Дата и час** - въвеждат се датата и часът на издаване на сторнирания документ;

- **Индивидуален номер на ФП** - това е номерат на фискалната памет на ФУ от което е издаден сторнирания документ. Въвежда се като символи когато сторнираният документ е издаден от друго ФУ. В случай че у-вото е същото, натискането на клавиш преминава нататък ;

- **УНП** (Уникален номер на продажба) Въвежда се в случай че сторнираният документ е издаден от устройство работещо в състава на СУПТО (софтуер за управление на продажбите в търговски обект). В случай че не, с натискането на клавиш се преминава нататък ;

❶ При започване на сторно операция ФУ автоматично изисква въвеждане на гореизброените данни, изобразявайки подканяща информация на дисплея.

❶ След въвеждането на всички данни на дисплея на ФУ се изписва предупредителен надпис СТОРНО!

❶ След това документа се формира по същия начин както бон за продажба - регистрират се продажби на артикули, департаменти, отстъпки и плащания.

❶ Оборота от издаденият документ се записва във фискалната памет на ФУ в отделни "сторно" регистри.

❶ При извършване на сторно операция се прави проверка за касова наличност във ФУ. Не се допуска извършване на сторно операция при недостатъчна касова наличност, с изключение на случаите на сторно операция при операторска грешка.

Пример за започване на сторно операция

Клавишна последователност

Дисплей

СТОРНО: 1 - 3

ФУ очаква избор на причина.

С клавиш е възможно отпечатване на бон със помощна информация за избора. След това се въвеждат останалите данни за сторнирания документ.

ОТЧИТАНЕ НА КАСОВИЯ АПАРАТ

❶ В отчетите на ФУ се съдържа информация за всички продажби, движението на паричните средства, движението на стоковите наличности по артикули и т.н. В зависимост от избрания режим се извършва четене и/или нулиране на отчетите на ФУ.

ИЗБОР НА РЕЖИМ

📄 Изборът на режима се осъществява с последователно натискане на клавиш , до появяване на индикация указана по-долу и въвеждане на съответната парола за този режим.

Пример: Избор на режим отчитане и нулиране “Отчети Z”

Клавишна последователност

Дисплей

Отчети Z: -----

Избор на режим “Отчети Z”.

Отчет Z QTY=Help

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Отчети Z” и очаква избор на отчет. С клавиш може да бъде отпечатана помощна информация за възможните отчети и клавишната последователност за стартирането им.

Пример: Избор на режим контролно четене “Отчети X”

Клавишна последователност

Дисплей

Отчети X: -----

Избор на режим “Отчети X”.

Отчет X QTY=Help

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Отчети X” и очаква избор на отчет. С клавиш може да бъде отпечатана помощна информация за възможните отчети и клавишната последователност за стартирането им.

📄 Някои от отчетите се стартират директно с натискането на клавиш, други с допълнително меню. Всеки един от тях е разгледан поотделно.

ВИДОВЕ ОТЧЕТИ

❶ Общ принцип е че в режим **Отчети Z** се извършва нулиране, а в режим **Отчети X** само четене. За удобство отчетите на ФП, КЛЕН са налични и в двата режима, въпреки че при тях се осъществява само четене.

Дневен отчет “Отчети X”. Дневен финансов отчет “Отчети Z”

📄 Отчета се стартира, с натискането на клавиш .

📄 Дневния отчет разпечатва следните регистри:

- Департаментни регистри;
- За всеки департамент поотделно¹⁾:

- натрупаният директно в департамента оборот от съответната дан. група;
- продадено количество директно в департамента;
- сторно оборот от сторно операции директно в департамента;
- сторно количество директно в департамента;
- натрупаните от артикули, принадлежащи към департамента, обороти по съответните им данъчни групи;
- Общо сума от продажби за департамента (включително и от принадлежащи артикули)
- Обща сума от продажби за всички департаменти (включително и от принадлежащи артикули);
- Обща сума от сторно операции директно в департаменти.
- Дневни регистри:
 - Брой клиенти;
 - Надбавки - брой и стойност¹⁾;
 - Отстъпки - брой и стойност¹⁾;
 - Корекции - брой и стойност¹⁾;
 - Корекции надбавки - брой и стойност¹⁾;
 - Корекции отстъпки - брой и стойност¹⁾;
 - Сторно връщане/рекламация - брой и стойност¹⁾;
 - Сторно операторска грешка - брой и стойност¹⁾;
 - Сторно намаление дан. основа - брой и стойност¹⁾;
 - Получени от оборот продажби суми - по съответните плащания¹⁾;
 - Служебно въведени - брой и стойност¹⁾;
 - Служебно изведени - брой и стойност¹⁾;
 - Общо налични в брой¹⁾
 - Оборот, Нето стойност и ДДС от продажби за всяка разрешена дан. група
 - Общ оборот от продажби по данъчни групи
 - Оборот, Нето стойност и ДДС от сторно за всяка разрешена дан. група
 - Общ оборот сторно по данъчни групи

¹⁾ отпечатват се само, когато са ненулеви

В края на отчета се отпечатват още:

- Номера на последния документ
- номера на текущата КЛЕН

Когато отчета е изпълнен в режим **Отчети Z** се извършва нулиране на всички отпечатани регистри. Оборотите се записват във ФП. Допълнително се отпечатва информация за:

- Сума оборот, Сума нето ст-с и Сума ДДС натрупани от продажби за целия период от въвеждане в експлоатация на ФУ;
- Сума сторно оборот и Сума ДДС натрупани от сторно операции (за целия период от въвеждане в експлоатация на ФУ);
- ЕИК по Булстат на Сервизната организация;
- Дата на валидност на сервизния договор;
- поредния N Блок фиск. памет под който е записан отчетът във ФП;
- пореден номер на Нулиране Z.

i След отпечатване на дневен финансов отчет с нулиране в режим **Отчети Z** задължително се проверява изправността на комуникацията с мобилния оператор. Резултатът от теста се индицира на дисплея. При констатирана

неизправност на връзката в три поредни финансови отчета работата на ФУ се блокира до установяване на връзка. Дневния финансов отчет се нулира без потвърждение, а разпечатването му продължава и след прекъсване на захранването.

i При изтекъл (изтичащ до 10 дни) сервизен договор, след дневния отчет с нулиране, се отпечатва допълнителен служебен бон с предупредителен текст и срока на договора.

i Отчета по департаменти се нулира задължително заедно с дневния, С помощта на параметри 24 и 25, е възможно заедно с дневния отчет, автоматично да бъдат стартирани и отчетите на, артикули и оператори. В този случай те се отпечатват преди дневния, като се нулират без потвърждение, а самостоятелното им стартиране в режим "Отчети Z" е забранено.

Автоматичен дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП

i ФУ генерира автоматично пълен дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет, за всеки календарен ден (за всеки 24 часа) през които в устройството са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции, в случай че към момента на генериране (23:59:59 часа) не е отпечатан отчет по инициатива на оператора.

i Ако след последния отпечатан (генериран) отчет не са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции, то следващ автоматичен отчет не се генерира.

i В случай че в момента на генериране на отчета устройството е в неработен режим (изключено), то тогава отчета се генерира веднага след включването му, като датата на отчета съответства на деня в който последно са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции.

i В случай че към момента на генериране ФУ е в състояние на отворен бон за продажба/сторно и същия не се приключи до 23:59:59 часа, то отчета се генерира веднага след приключването на бона, а отвореният фискален бон се записва в КЛЕН с датата и часа на отварянето му.

i Генерирането на отчета се индицира на дисплея на ФУ. При зададен параметър 36 = ДА, след генериране на отчета, ФУ изчаква потвърждение от оператора за отпечатването му чрез натискане на кой да е клавиш.

i Автоматичният отчет се записва в КЛЕН, като се съдържа информация за начина на формирането му. Така при отпечатване копие на съответния бон за автоматичен дневен отчет от КЛЕН, преди и след бона се добавят редове съответно:

" = НАЧАЛО АВТОМАТИЧЕН ОТЧЕТ =" и "= КРАЙ АВТОМАТИЧЕН ОТЧЕТ =".

Отчет по департаменти "Отчети X"

 Отчета се стартира с натискането на клавиш **4**.

i Разпечатват се без да се нулират департаментните регистри.

Отчет на артикули “Отчети X, Z”

 Отчета се стартира с натискането на клавиш . Разпечатват се (и се нулират когато режимът е Z) оборота и продаденото количество за всеки артикул с ненулев оборот за периода от предходния артикулен отчет с нулиране.

Отчет на операторите в режим “Отчети X, Z”

 Отчета се стартира с натискането на клавиш . Разпечатват се (и се нулират когато режимът е Z) регистрите за суми за всеки един оператор по отделно за периода от предходния операторски отчет с нулиране.

ОТЧЕТИ НА ФИСКАЛНАТА ПАМЕТ

 Във фискалната памет се съдържа информация за натрупаните обороти от продажби и сторно операции по данъчни групи, оформени като блокове с поредни номера и дати. Освен натрупващите блокове във ФП се записват и други, отразяващи следните събития: въвеждане в експлоатация; смяна на SIM карта; промяна в регистрацията; промяна на данъчните ставки; смяна на формата на числата; нулиране на оперативната памет (нулиран RAM); Повреден КЛЕН; Смяна КЛЕН.

 В отчетите на ФП оборота от групи от А до Г се отпечатва винаги дори да е нулев. Оборотите от останалите групи се разпечатват само ако в периода, за който е отчета, не са били забранени (за тях е програмирана данъчна ставка).

Отчет на ФП по зададени начална и крайна дата.

 Възможно е разпечатването на **детайлен** или **съкратен** отчет. В първия случай се разпечатва съдържанието на всички блокове от ФП, включени в зададения период, поотделно за всеки блок и общо изчислените суми за периода. Във втория случай се разпечатват само номерата и датите на блоковете от ФП, включени в зададения период, и общо изчислените суми за периода.

 Влиза се в основното меню на кой да е режим “Отчети”. Набирането на комбинацията от клавиши указва, че отчета ще бъде кратък.

Набирането на комбинацията от клавиши указва, че отчета ще бъде подробен. Началната дата се набира от цифровите клавиши във формат ДД-ММ-

ГГ и се потвърждава с . Крайната дата се набира от цифровите клавиши във

формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с , с което се стартира отчета. Въвеждат се само последните две цифри от годината. ФУ не допуска въвеждане на дати по-късни от текущата.

Пример: Съкратен отчет на ФП от 01.11.2018 до 31.11.2018

Клавишна последователност

Дисплей

Отчети X: _____

Избор на режим “Отчети X”.

2 2 2 2 2

Отчет X QTY=Help

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим "Отчети X" и очаква избор на отчет

1 1 ST

От 01-12-2018

Избор на съкратен отчет по дати. ФУ очаква въвеждане на начална дата. На дисплея се изобразява датата на последния дневен отчет записан във ФП.

0 1 1 1 1 8 QTY

До 01-12-2018

Въвеждане на начална дата 01.11.2018 година и потвърждаване. ФУ очаква въвеждане на крайна дата

3 1 1 1 1 8 VD

До 31-11-2018

Въвеждане на крайна дата 31.11.2018 година и потвърждаване. Отчета се отпечатва

Отчет X QTY=Help

След края на отпечатването ФУ остава в режим "Отчети X" и очаква избор.

Отчет на ФП по зададени начален и краен блок

❶ Възможно е разпечатването на **детайлен** или **съкратен** отчет. В първия случай се разпечатва съдържанието на всички блокове от ФП, включени в зададения интервал, поотделно за всеки блок и общо изчислените суми за периода. Във втория случай се разпечатват само номерата и датите на блоковете от ФП, включени в зададения интервал, и общо изчислените суми за периода.

📄 Влиза се в основното меню на кой да е режим "Отчети". Набирането на комбинацията от клавиши **1 2 ST** указва, че отчета ще бъде кратък.

Набирането на комбинацията от клавиши **2 ST** указва, че отчета ще бъде подробен. Началния номер на блок от ФП се набира от цифровите клавиши и се потвърждава с **QTY**. Крайния номер на блок от ФП се набира от цифровите клавиши и се потвърждава с **VD**, с което се стартира отчета. ФУ не допуска въвеждане на номер блок по-голям от последния.

Пример: Подробен отчет на ФП от блок 41 до блок 48

Клавишна последователност

Дисплей

Отчет X QTY=Help

ФУ се намира в режим "Отчети X" и очаква избор

2 ST

От N 0050

Избор на подробен отчет по номера. ФУ очаква въвеждане на начален номер блок. На дисплея се изобразява номера на последния блок записан във ФП.

0 0 4 1 QTY

До N 0050

Въвеждане на начален блок 41 и потвърждаване. ФУ очаква въвеждане на краен номер блок

0 0 4 8 VD

До N 0048

Въвеждане на краен номер блок 48 и потвърждаване. Отчета се отпечатва

Отчет Z QTY=Help

След края на отпечатването ФУ остава в режим "Отчети X" и очаква избор.

СЛУЖЕБЕН ОТЧЕТ НА ФП

❗ Служебния отчет не съдържа номерата и датите на блоковете от ФП, а само оборотите и специалните събития за периода.

❗ Вида на издадения документ е "СЛУЖЕБЕН БОН".

📄 Клавишната последователност за стартиране на отчета е същата, но при потвърждаването на края на периода (дата или номер блок) вместо клавиш **VD** се използва клавиш **PLU**.

ОТЧЕТ НА ПЛАЩАНИЯТА ПО ДАННИ ОТ ФП

❗ Този отчет дава възможност за получаване на допълнителна потребителска информация за реализираните плащания за избран период.

❗ Вида на издадения документ е "СЛУЖЕБЕН БОН".

📄 Възможни са съкратен и детайлен отчет. Клавишната последователност за стартиране на отчета е същата, но при потвърждаването на края на периода (дата или номер блок) вместо клавиш **VD** се използва клавиш **PY**.

ОТЧЕТ НА ДЕПАРТАМЕНТИ ПО ДАННИ ОТ ФП

❗ Този отчет дава информация за реализираните обороти на първите 9 департамента за избран период (в ФП се записва оборота на департаменти от 01 до 09).

❗ Вида на издадения документ е "СЛУЖЕБЕН БОН".

📄 Възможни са съкратен и детайлен отчет. Клавишната последователност за стартиране на отчета е същата, но при потвърждаването на края на периода (дата или номер блок) вместо клавиш **VD** се използва клавиш **D1**.

ОТЧЕТИ НА КОНТРОЛНАТА ЛЕНТА (КЛЕН)

Обща информация

❗ Отчетите на КЛЕН представляват отпечатването на копия на издадените документи от ФУ.

❗ В КЛЕН се записва информация за всеки издаден документ (бон), независимо от вида му.

ⓘ Всички бонове се буферират в КЛЕН във вида, в който са отпечатани (заглавна част, съдържание, край, рекламни редове).

ⓘ За всеки буферизиран документ се генерира контролно число, което се записва и отпечатва в края на документа.

ⓘ Контролното число не обхваща отпечатваното рекламno лого, както и **Фискален Бон** (фискалното лого),

ⓘ Копията на разпечатваните бонове имат надпис съответно “ФИСКАЛЕН БОН - КОПИЕ” и “СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ”

ⓘ В копията на фискалните боновете за продажба и сторно операции не се отпечатва QR баркод.

ⓘ Боновете за отчет на ФП не се буферират в КЛЕН (нямат генерирано контролно число). За удобство и прегледност, когато в зададения период за отпечатване на съдържанието на КЛЕН има бонове за отчети на ФП, то за тях се отпечатва само един ред със номера на бона и текст “ОТЧЕТ ФИСКАЛНА ПАМЕТ”.

📄 Отчетите на КЛЕН се извършват от основното меню на кой да е режим “Отчети”, с натискането на следните клавиши:

- **D1** Отчети на КЛЕН по зададени начална и крайна дата
- **D2** Отчети на КЛЕН по зададени номера блок ФП на дневни отчети
- **D3** Отчети на КЛЕН по номера на бонове
- **D4** Отчет на цялото съдържание на КЛЕН

📄 Според избрания отчет се въвеждат начало и край на периода;

📄 Следва избор на типа документи включени в отчета, а именно:

1 всички документи;	2 фискални бонове за продажба;
3 сторно документи;	4 служебно въведени;
5 служебно изведени;	6 Дневни Z отчети;
7 Дневни X отчети;	8 Други отчети;

📄 Всеки започнат отчет на КЛЕН може да бъде прекъснат с натискане на клавиш **MODE** или **CL**.

ⓘ Отчетите на КЛЕН не са оформени като бон. Те имат заглавна част, но завършват само с един отделен ред с дата и часа на отпечатването.

ⓘ В отчетите на КЛЕН се отпечатват и редове, указващи следващите бонове към кой номер отчет записан във ФП принадлежат.

Примерно отпечатване на отчет на КЛЕН

Пример: Отчет на КЛЕН по зададени начален и краен номер на бон

Клавишна последователност

Дисплей

Отчети Z: _____

Избор на режим "Отчети Z".

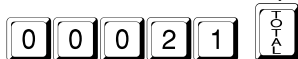
Отчет Z QTY=Help

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим "Отчети Z" и очаква избор на отчет

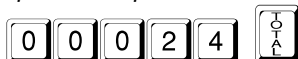
КЛЕНот бон000856

Избор на отчет на КЛЕН от бон до бон. ФУ очаква въвеждане на начален номер бон. На дисплея се изобразява номера на последния издаден бон.

КЛЕНдо бон000856

Въвеждане на начален номер бон 00021 и потвърждаване. ФУ очаква въвеждане на краен номер бон

Тип ДОКУМ: 1 - 8

Въвеждане на краен номер бон 00024 и потвърждаване. Отчета се отпечатва

Отчет X QTY=Help

Избор на критерий - всички документи. След края на отпечатването ФУ остава в режим "Отчети X" и очаква избор.

Пресмятане на оборота за текущия ден от КЛЕН

 За целта в основното меню на режим "Отчети X", се натиска клавиши при което ФУ изчислява оборота от записаните в КЛЕН данни и го визуализира на дисплея.

ПРИМЕРНИ ДОКУМЕНТИ ОТПЕЧАТВАНИ ОТ ФУ

Бонове за регистрация в сървъра на НАП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

Въведена в експлоатация:
 18-08-2019 10:50:10
 КЛЕН N 01
 * * * * * * * *

Сериен номер: ZK123456
Номер фискална памет: 50123456

Регистрация в НАП:
 FDRID 123456
Телефонен номер: 3598XXXXXXXXX
Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXX
Мобилен оператор: XXXXX
 * * * * * * * *

000001 18-08-2018 10:50:10
 ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Бон за въвеждане в експлоатация (първа регистрация в НАП)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

Променена регистрация:
 01-09-2019 11:48:33
 * * * * * * * *

Сериен номер: ZK123456
Номер фискална памет: 50123456

Регистрация в НАП:
 FDRID 123456
Телефонен номер: 3598XXXXXXXXX
Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXX
Мобилен оператор: XXXXX
 * * * * * * * *

000128 01-09-2019 11:48:33
 ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Бон за промяна данни в НАП (SIM, серв. договор, адрес и/или друго)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

Дерегистрация 09
 25-09-2019 18:00:11
 * * * * * * * *

Сериен номер: ZK123456
Номер фискална памет: 50123456

Регистрация в НАП:
 FDRID 123456
Телефонен номер: 3598XXXXXXXXX
Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXX
Мобилен оператор: XXXXX
 * * * * * * * *

000188 25-09-2019 18:00:11
 ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Бон за дерегистрация

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

Регистрация:
 01-10-2019 14:32:52
 КЛЕН N 01
 * * * * * * * *

Сериен номер: ZK123456
Номер фискална памет: 50123456

Регистрация в НАП:
 FDRID 123456
Телефонен номер: 3598XXXXXXXXX
Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXX
Мобилен оператор: XXXXX
 * * * * * * * *

000189 01-10-2019 14:32:52
 ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Бон за последваща регистрация

Всички бонове касаещи данни за регистрация в НАП се предлагат от разпечатване на всички данни за регистрацията (имена, адреси, кодове и т.н.). Когато ФУ е регистрирано в НАП тази информация е оформена в служебен бон.

Бонове за продажби

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
00001	СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН
Сума*Б	100.00
00002	ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО
Сума*Б	4.99
Обща сума	104.99
В брой лв	104.99
	2 Артикула
000111	19-09-2019 08:11:32

BG ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

съкратен формат, без ДДС в бона,
 продажби артикули с ед. количество

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
ДУБЛИКАТ	
00001	СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН
Сума*Б	100.00
00002	ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО
Сума*Б	4.99
Обща сума	104.99
В брой лв	104.99
	2 Артикула
000112	19-09-2019 08:11:38

*** СЛУЖЕБЕН БОН ***
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

дубликат на предходния бон

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
	2.000 x 125,00
Сума*Б	250.00
Отстъпка*Б 10.00%	25.00
Обща сума	225.00
Карта	100.00
Остатък	125.00
В брой лв	200.00
Ресто: в брой лв	75.00
	1 Артикула
000113	19-09-2019 08:14:14

BG ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

съкратен формат, без ДДС в бона,
 продажба в деп. с количество ≠ 1,
 отстъпка, смесено плащане, ресто

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
00001	СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН
Сума*Б	100.00
00002	ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО
Сума*Б	4.99
КОРЕКЦИЯ	
00002	ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО
Сума*Б	4.99
Обща сума	100.00
В брой лв	100.00
	1 Артикула
000114	19-09-2019 09:41:02

BG ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

съкратен формат, без ДДС в бона,
 корекция в бона

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ
#0001 Оператор 01 01
ОРИГИНАЛ
ФАКТУРА N 0000000001
УНП: ZK123456-1111-222222
00002 ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА БИРО
 Количество..... 25,000
 Ед. цена..... 4.99
 Сума*Б..... 124.75
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН
 Количество..... 1,000
 Ед. цена..... 100.00
 Сума*Б..... 100.00
Обща сума..... 224.75

 Всичко..... 224.75
 ДДС*Б..... 37.46
 Б = 20.00%
 Нето ст-ст..... 187.29
 В брой лв..... 224.75

Продавач:
 * * * * *
Получател: ИМЕ НА ФИРМА
Купувач: МОЛ ИМЕ
Адрес: АДРЕС НА ФИРМА
ЕИК: 987654321
ЗДДС N: BG987654321
 * * * * *
 2 Артикула
000115 19-09-2019 11:10:22

 ФИСКАЛЕН БОН
ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

разширен фискален бон (Фактура),
 детайлен формат, ДДС в бона,
 уникален номер на продажба (УНП)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ
#0001 Оператор 01 01
ДУБЛИКАТ
ФАКТУРА N 0000000001
УНП: ZK123456-1111-222222
00002 ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА БИРО
 Количество..... 25,000
 Ед. цена..... 4.99
 Сума*Б..... 124.75
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН
 Количество..... 1,000
 Ед. цена..... 100.00
 Сума*Б..... 100.00
Обща сума..... 224.75

 Всичко..... 224.75
 ДДС*Б..... 37.46
 Б = 20.00%
 Нето ст-ст..... 187.29
 В брой лв..... 224.75

Продавач:
 * * * * *
Получател: ИМЕ НА ФИРМА
Купувач: МОЛ ИМЕ
Адрес: АДРЕС НА ФИРМА
ЕИК: 987654321
ЗДДС N: BG987654321
 * * * * *
 2 Артикула
000116 19-09-2019 11:10:29

*** СЛУЖЕБЕН БОН ***
ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

разширен фискален бон (Дубликат)

Бонове за служебно въведени / изведени суми

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 Служебно въведени:
 В брой лв..... 50.00
 000110 19-09-2019 07:30:38
 * СЛУЖЕБЕН БОН *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 Служебно изведени:
 В брой лв..... 20.00
 000117 19-09-2019 09:30:38
 * СЛУЖЕБЕН БОН *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Бонове за сторно операции

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 СТОРНО
 ВРЪЩАНЕ/РЕКЛАМАЦИЯ
 ДОКУМЕНТ:
 000111/19.09.2019 08:11:32
 ОП: 50123456
 00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН
 Сума*Б..... 100.00
 Обща сума..... 100.00
 В брой лв..... 100.00
 000118 19-09-2019 17:36:15
 1 Артикула

 ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

сторно връщане рекламация

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 СТОРНО
 ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА
 ДОКУМЕНТ:
 000423/12.09.2019 19:00:14
 ОП: 50654321
 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ
 Сума*Б..... 15000.00
 Обща сума..... 15000.00
 В брой лв..... 15000.00
 000119 19-09-2019 18:01:44
 1 Артикула

 ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

сторно операторска грешка

Дневни отчети

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	
Отчет департаменти	
Деп00	
От артикули:	
Оборот*Б	659.48
~~~~~	
Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
Оборот*Б	475.00
Пр. Кол.	4.000
Сторно оборот	15000.00
Сторно Кол.	1.000
~~~~~	
Сума	1034.48
Сума сторно от Деп.	15000.00
ДНЕВЕН ОТЧЕТ	
Брой клиенти	10
Надбавки	0
Отстъпки	1
	25.00
Корекции	2
	9.98
Сторно връщане/рекламация	1
	104.99
Сторно операторска грешка	1
	15000.00
Сторно намаление дан. основа	0
~~~~~	
Получени от оборот продажби:	
В брой лв	1034.48
Карта	100.00
~~~~~	
Служ. въведени	2
В брой лв	30.00
Служ. изведени	1
В брой лв	50.00
Общо налични:	
В брой лв	909.49
~~~~~	

Дневен оборот, ДДС:	
* * * * *	
ДДС *А % = 0.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Б % = 20.00	
Оборот	1134.48
Нето ст-ст	945.40
Начислен ДДС	189.08
ДДС *В % = 20.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
Общ оборот	1134.48
~~~~~	
Сторно оборот, ДДС:	
* * * * *	
ДДС *А % = 0.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Б % = 20.00	
Оборот	15104.99
Нето ст-ст	12587.49
Начислен ДДС	2517.50
ДДС *В % = 20.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
Общ сторно оборот	15104.99
~~~~~	
* * * * *	
И Посл. документ	000122
КЛЕН N 001	
000123	19-09-2019 20:34:11
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

дневен отчет (X отчет)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	
Отчет департаменти	
Деп00	
От артикули:	
Оборот*Б	659.48
~~~~~	
Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
Оборот*Б	475.00
Пр. Кол.	4.000
Сторно оборот	15000.00
Сторно Кол.	1.000
~~~~~	
Сума	1034.48
Сума сторно от Деп.	15000.00
ДНЕВЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
Брой клиенти	10
Надбавки	0
Отстъпки	1
	25.00
Корекции	2
	9.98
Сторно връщане/рекламация	1
	104.99
Сторно операторска грешка	1
	15000.00
Сторно намаление дан. основа	0
~~~~~	
Получени от оборот продажби:	
В Брой лв	1034.48
Карта	100.00
~~~~~	
Служ. въведени	2
В брой лв	30.00
Служ. изведени	1
В брой лв	50.00
Общо налични:	
В брой лв	909.49
~~~~~	
Дневен оборот, ДДС:	
* * * * *	
ДДС *А % = 0.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00

ДДС *Б % = 20.00	
Оборот	1134.48
Нето ст-ст	945.40
Начислен ДДС	189.08
ДДС *В % = 20.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
Общ оборот	1134.48
~~~~~	
Сторно оборот, ДДС:	
* * * * *	
ДДС *А % = 0.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Б % = 20.00	
Оборот	15104.99
Нето ст-ст	12587.49
Начислен ДДС	2517.50
ДДС *В % = 20.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
Общ сторно оборот	15104.99
* * * * *	
Сума оборот	17812.33
Сума нето ст-ст	14843.60
Сума ДДС	2968.73
~~~~~	
Сума сторно оборот	15109.98
Сума ДДС	2518.33
* * * * *	
И Посл. документ	000123
КЛЕН И 001	
Сервиз	123456789
До	18-09-2020
И блок фиск. панет	0010
Нулиране	Z:0010
000124	19-09-2019 20:38:21
 ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

дневен финасов отчет с нулиране и запис във ФП (Z отчет)

Отчети на ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
ДЕТАЙЛЕН
ОТЧЕТ НА ФИСКАЛНА ПАМЕТ
 От 0010 До 0012

Въведена в експлоатация:
 18-08-2019 10:50:10
 ДДС 1 ОТ БЛОК 0001
 18-08-2019 21:10
 А= 0.00% Б= 20.00%
 В= 20.00% Г= 9.00%

ДРОБНИ ЧИСЛА
 18-08-2019 10:50

Телефонен номер: 3598XXXXXXXXX
 SIM IMSI: XXXXXXXXXXXXXXXXX
 18-08-2019 10:50

БЛОК 0010 19-09-2019 20:38:21
 Оборот*А 0.00
 Оборот*Б 1134.48
 Оборот*В 0.00
 Оборот*Г 0.00
 Общ оборот 1134.48
 Сторно оборот*А 0.00
 Сторно оборот*Б 15104.99
 Сторно оборот*В 0.00
 Сторно оборот*Г 0.00
 Общ сторно оборот 15104.99
 N Посл. документ 000123
 КЛЕН N 001
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

БЛОК 0011 20-09-2019 20:05:17
 Оборот*А 0.00
 Оборот*Б 1200.00
 Оборот*В 0.00
 Оборот*Г 0.00
 Общ оборот 1200.00
 Сторно оборот*А 0.00
 Сторно оборот*Б 0.00
 Сторно оборот*В 0.00
 Сторно оборот*Г 0.00
 Общ сторно оборот 0.00
 N Посл. документ 000128
 КЛЕН N 001
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

БЛОК 0012 21-09-2019 20:14:22
 Оборот*А 0.00
 Оборот*Б 74.85
 Оборот*В 0.00
 Оборот*Г 0.00
 Общ оборот 74.85
 Сторно оборот*А 0.00
 Сторно оборот*Б 4.99
 Сторно оборот*В 0.00
 Сторно оборот*Г 0.00
 Общ сторно оборот 4.99
 N Посл. документ 000135
 КЛЕН N 001
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

* * * * *
СУМА ОБОРОТ, ДДС:
 Оборот*А 0.00
 ДДС*А 0.00
 Оборот*Б 2409.33
 ДДС*Б 401.55
 Оборот*В 0.00
 ДДС*В 0.00
 Оборот*Г 0.00
 ДДС*Г 0.00

 Общ оборот 2409.33
 Общо ДДС 401.55
 * * * * *
СТОРНО ОБОРОТ, ДДС:
 Оборот*А 0.00
 ДДС*А 0.00
 Оборот*Б 15109.98
 ДДС*Б 2518.33
 Оборот*В 0.00
 ДДС*В 0.00
 Оборот*Г 0.00
 ДДС*Г 0.00

 Общ сторно оборот 15109.98
 Общо ДДС 2518.33
 * * * * *
 КЛЕН N от 01 до 01
 N Посл. документ 000162

000164 21-09-2019 11:29:05
 ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Детайлен отчет на фискалната памет по зададени начален и краен номер блок ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ

**СЪКРАТЕН
 ОТЧЕТ НА ФИСКАЛНА ПАМЕТ**

От дата 10-09-2019
 До дата 10-10-2019

Въведена в експлоатация:
 18-08-2019 10:50:10
 ДДС 1 ОТ БЛОК 0001
 18-08-2019 21:10
 А= 0.00% Б= 20.00%
 В= 20.00% Г= 9.00%

ДРОБНИ ЧИСЛА
 18-08-2019 10:50

Телефонен номер: 3598XXXXXXXXX
 Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 18-08-2019 10:50

БЛОК 0002 11-09-2019 20:14:01
 БЛОК 0003 12-09-2019 19:55:17
 БЛОК 0004 13-09-2019 18:12:11
 БЛОК 0005 14-09-2019 19:28:42

НУЛИРАН РАМ В 0001
 15-09-2019 07:14

БЛОК 0006 15-09-2019 17:30:44
 БЛОК 0007 16-09-2019 18:12:11
 БЛОК 0008 17-09-2019 19:28:42

Промяна:
 Телефонен номер: 3598XXXXXXXXX
 Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 18-09-2019 08:12

БЛОК 0009 18-09-2019 17:40:24
 БЛОК 0010 19-09-2019 20:38:21
 БЛОК 0011 20-09-2019 20:05:17
 БЛОК 0012 21-09-2019 20:14:22

Дерегистрация: 09
 Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 25-09-2019 18:00:11

Регистрация:
 Телефонен номер: 3598XXXXXXXXX
 Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 01-10-2019 14:32:52

БЛОК 0013 26-09-2019 17:22:22
 БЛОК 0014 27-09-2019 18:48:14
 БЛОК 0015 28-09-2019 19:05:33
 БЛОК 0016 29-09-2019 18:58:18

КЛЕН N 02
 30-09-2019 14:00

ДДС 2 ОТ БЛОК 0017
 01-10-2019 19:05
 А= 0.00% Б= 20.00%
 В= 20.00% Г= 15.00%

БЛОК 0017 01-10-2019 19:05:12

* * * * *
 СУМА ОБОРОТ, ДДС:
 Оборот*А 0.00
 ДДС*А 0.00
 Оборот*Б 17812.33
 ДДС*Б 2968.73
 Оборот*В 0.00
 ДДС*В 0.00
 Оборот*Г 0.00
 ДДС*Г 0.00

Общ оборот 17812.33
 Общо ДДС 2968.73

* * * * *
 СТОРНО ОБОРОТ, ДДС:
 Оборот*А 0.00
 ДДС*А 0.00
 Оборот*Б 15109.98
 ДДС*Б 2518.33
 Оборот*В 0.00
 ДДС*В 0.00
 Оборот*Г 0.00
 ДДС*Г 0.00

Общ сторно оборот 15109.98
 Общо ДДС 2518.33

* * * * *
 КЛЕН N от 01 до 02
 N Посл. документ 000047

000164 10-10-2019 19:14:05

 ФИСКАЛЕН БОН
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Съкратен отчет на фискалната памет по зададени начална и крайна дата

Отчети на КЛЕН

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 ОТЧЕТ КОНТРОЛНА ЛЕНТА
 От бон 000110
 До бон 000117

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 Служебно въведени: 50.00
 В брой лв 50.00
 Касова наличност: 50.00

000110 19-09-2019 07:30:38
 * СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 #0001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН 100.00
 Сума*Б 100.00
 #0002 ОРГАНИЗАТОР ЗА БИРО 4.99
 Сума*Б 4.99
 Обща сума 104.99
 В брой лв 104.99

000111 19-09-2019 08:11:32
 * СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 #0001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН 100.00
 Сума*Б 100.00
 #0002 ОРГАНИЗАТОР ЗА БИРО 4.99
 Сума*Б 4.99
 Обща сума 104.99
 В брой лв 104.99

000112 19-09-2019 08:11:38
 * СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ 2.000 x 125.00
 Сума*Б 250.00
 Отстъпка*Б 10.00% 25.00
 Обща сума 225.00
 Карта 100.00
 Остатък 125.00
 В брой лв 200.00
 Ресто: В брой лв 75.00

000113 19-09-2019 08:14:14
 * СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 #0001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН 100.00
 Сума*Б 100.00
 #0002 ОРГАНИЗАТОР ЗА БИРО 4.99
 Сума*Б 4.99
 #0002 ОРГАНИЗАТОР ЗА БИРО 4.99
 Сума*Б 4.99
 Обща сума 109.98
 В брой лв 109.98

000114 19-09-2019 09:41:02
 * СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 ВАКУТРА Н ОФИЦИАЛ 0000000001
 УНП: ZK123456-1111-222222
 #0002 ОРГАНИЗАТОР ЗА БИРО 25.000
 Количество 25.000
 Ед. цена 1.000
 Сума*Б 25.000
 #0001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН 100.00
 Количество 1.000
 Ед. цена 100.00
 Сума*Б 100.00
 Обща сума 125.00

Всичко 125.00
 ДДС*Б 37.46
 Б = 20.00%
 Нето ст-ст 187.29
 В брой лв 224.75

Продавач: * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *

000115 19-09-2019 11:10:22
 * СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 ВАКУТРА Н ОФИЦИАЛ 0000000001
 УНП: ZK123456-1111-222222
 #0002 ОРГАНИЗАТОР ЗА БИРО 25.000
 Количество 25.000
 Ед. цена 1.000
 Сума*Б 25.000
 #0001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН 100.00
 Количество 1.000
 Ед. цена 100.00
 Сума*Б 100.00
 Обща сума 125.00

Всичко 125.00
 ДДС*Б 37.46
 Б = 20.00%
 Нето ст-ст 187.29
 В брой лв 224.75

Продавач: * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *

000116 19-09-2019 11:11:28
 * СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
 #0001 Оператор 01 01
 Служебно въведени: 20.00
 В брой лв 20.00
 Касова наличност: 1486.46

000117 19-09-2019 09:30:38
 * СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

20-09-2019 08:41:05

Отчет на КЛЕН по зададени начален и краен номер на бон
 (1/2 висок шрифт на съдържанието)

Други отчети на ФУ. Диагностичен бон

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
Отчет артикули	
От 18-09-2019	
До 10-10-2019	
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Оборот*Б	300.00
Пр. Кол.	3.000
~~~~~	
00002 ОРГАНИЗАТОР ЗА БЮРО	
Оборот*Б	329.34
Пр. Кол.	66.000
~~~~~	
00003 ПАПКА КАРТОНЕНА ЧЕРНА	
Оборот*Б	150.00
Пр. Кол.	75.000
~~~~~	
00004 ПАПКА КАРТОНЕНА БЯЛА	
Оборот*Б	300.00
Пр. Кол.	150.000
~~~~~	
00010 БЮРО ОФИСНО	
Оборот*Б	100.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	
00011 МАСА ПОМОШНА	
Оборот*Б	200.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	
00101 ШКАФ ОФИСЕН	
Оборот*Б	200.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	
Сума	1579.34
Артикули =	0 1
000212 10-10-2019 18:11:58	
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Артикулен отчет с нулиране

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
Отчет оператори	
От 18-09-2019	
До 10-10-2019	
01 Оператор 01	
Клиенти	14
Отстъпки	1
	25.00
Надбавки	0
Корекции	2
	9.98
Сторно връщане/рекламация	1
	104.99
Сторно операторска грешка	1
	15000.00
Сторно намаление дан. основа	0
Получени:	
В брой лв.	17696.33
Карта	100.00
Върнати:	
Служ. въведени	2
В брой лв.	30.00
Служ. изведени	1
В брой лв.	50.00
* * * * *	
03 Оператор 03	
Клиенти	1
Отстъпки	0
Надбавки	0
Корекции	0
Сторно връщане/рекламация	0
Сторно операторска грешка	0
Сторно намаление на да. основа	0
Получени:	
В брой лв.	100.00
Върнати:	
Служ. въведени	0
Служ. изведени	0
* * * * *	
Оператори =	0 1
000213 10-10-2019 18:15:02	
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Операторски отчет с нулиране

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
СЪКРАТЕН ОТЧЕТ
ПЛАЩАНИЯ ОТ ОП
 От 0010 До 0014
 * * * * * * * *
ОБЩО ПЛАЩАНИЯ
 В брой 17712.33
 Чек 0.00
 Талон 0.00
 В. тал. 0.00
 Амбал. 0.00
 Повред 0.00
 Карта 100.00
 Банка 0.00
 Други 1 ..... 0.00
 Други 2 ..... 0.00
 000214 10-10-2019 18:17:14
 * **СЛУЖЕБЕН БОН** *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Плащания от ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
СЪКРАТЕН ОТЧЕТ
ДЕПАРТ. 1-9 ОТ ОП
 От 0010 До 0014
 * * * * * * * *
 Обща сума
 Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ
 Оборот 1676.00
 Деп02 СТОКИ РАЗНИ
 Оборот 1215.00
 000215 10-10-2019 18:21:09
 * **СЛУЖЕБЕН БОН** *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Департаменти от ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
 ЕИК 123456789
 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
 АДРЕС НА ОБЕКТ
= ДИАГНОСТИКА =
 Модел: Тремол ХХ-УУ
 Тип у-во: Касов апарат
 Свид. No: NNN.XX/DD.MM.GGGG
 Вер.ХХ /0АБР. КОД К.С. ХХХХ
 Фискализация ДА
 Остават ХХХХ свободни Z отчета
 Сервиз 123456789
 До 18-09-2020
 Последно изпратена бележка:
 No:218 10-10-2019 17:30:38
 Няма неизпратени бележки.
 000219 10-10-2019 18:24:04
 * **СЛУЖЕБЕН БОН** *
 ZK123456 50123456
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Диагностичен бон

АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ ПРИ РАБОТА С ФУ

ГРЕШКА В ОПЕРАТИВНАТА ПАМЕТ НА ФУ -“НУЛИРАН РАМ”

i В случай на некоректни данни в оперативната и / или енергонезависимата памет на ФУ, на дисплея се изписва съобщение **Нулирам RAM**, което се отпечатва и на принтера.

i ФУ влиза в процедура по инициализация на паметта, започваща със сверяване на текуща дата и час. На дисплея се извежда датата на последния документ записан в КЛЕН, която е и най-ранната която може да бъде въведена при сверяването

 Въвежда се първо датата във формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с . При опит за сверяване на дата, по-голяма с един ден от предложената, се изисква потвърждение чрез повторно въвеждане

 При коректно въведена дата се преминава към въвеждане на час. Часът се въвежда във формат ЧЧ-ММ и се потвърждава с .

i ФУ записва събитието във фискална памет на ФУ и отпечатва служебен бон със тип, дата и час на събитието, както следва:

“Нулиран RAM B” в случай на повреда в оперативната памет

“Нулиран RAM R” в случай на повреда в енергонезависимата памет.

i При изправна енергонезависима памет, всички параметри на ФУ, както и натрупаните обороти се възстановяват. Нулират се единствено текущи данни в буфера за печат.

i При неизправна енергонезависима памет, всички параметри се установяват по подразбиране, а оборотите не се възстановяват. Те могат да бъдат изчислени от съдържанието на КЛЕН, а параметрите следва да бъдат препрограмирани.

i След аварийна ситуация “Нулиран RAM R” е задължително в касовата книга на обекта да се запише оборота, изчислен от контролната лента. За тази цел е предвидена функцията “Пресмятане на оборота за текущия ден от КЛЕН”.

ГРЕШКИ ВЪВ ФИСКАЛНАТА ПАМЕТ НА ФУ

i В случаите на открита грешка във фискалната памет, на дисплея се изписва съобщение от вида указан по-долу, при което **ФУ е блокиран до намесата на сервизен техник.**

Таблица с видовете грешки във фискалната памет:

Съобщение на дисплея	Значение
Фискална грешка Грешна CRC	Грешна контролна сума в блок от фискалната памет
Фискална грешка Неуспешен запис	Грешка при запис във ФП
Фискална грешка Пълна памет	ФП е запълнена
Фискална грешка Липсва ФП	ФП липсва

Фискална грешка Грешна ФП	Грешка при четене на ФП
Фискална грешка Лимит RAM reset	Изчерпан лимит на блокове във ФП за нулиран RAM и изтрита ЕКЛ. Максимум 200 записа.
Фискална грешка Лимит дес. точка	Изчерпан лимит на блокове във ФП за смяна на десетичната точка. Максимум 50 записа.
Фискална грешка Лимит дан. проц.	Изчерпан лимит на блокове във ФП за смяна на данъчните проценти. Максимум 50 записа.

ГРЕШКИ В КЛЕН. РАБОТА С КЛЕН, РАЗЛИЧНА ОТ ТЕКУЩАТА

! В случаите на открита грешка в КЛЕН, на дисплея се изписва съобщение **Повреден КЛЕН!!!**, при което **ФУ е блокиран до намесата на сервизен техник.**

! В случай на необходимост от прочитане на данни от КЛЕН различна от текущата (предишна или от друго у-во със същия формат), е необходима намесата на сервизен техник. В този случай ФУ изписва съобщение

Различен КЛЕН!!!. В специално сервизно меню достъпно след отваряне на ФУ, са разрешени отчети на поставената КЛЕН.

! След поставянето на текущата инициализирана КЛЕН, работата на ФУ продължава нормално.

ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ ПРИ РАБОТА С ФУ

! В процеса на нормална работа с ФУ са възможни грешки от неправилна манипулация, препълване или други блокировки.

СЪОБЩЕНИЯ ИЗПИСВАНИ НА ДИСПЛЕЯ НА ФУ

Съобщение на дисплея	Ситуация	Значение	Начин за отстраняване
ЗАБРАНЕН	продажба на департамент	1) няма цена или дан. група е забранена 2) П17=ДА	натиснете започнете друга операция
ЗАБРАНЕН	продажба на артикул	няма цена или дан. група е забранена,	натиснете започнете друга операция
ЗАБРАНЕН	въвеждане св. цена	определена е работа без свободна цена П15=ДА,	натиснете започнете друга операция
НЕ Е ОТКРИТ	продажба на артикул с баркод	липсва артикул с такъв баркод	натиснете започнете друга операция
! Препълване !	в режим "Продажби"	сумата е по-голяма от максимално допустимата	натиснете започнете друга операция
Препълване буфер	в режим "Продажби"	достигнат е максималния брой продажби в бона	приклучете бона в желанния вид плащане
ГРЕШКА	дълбок void	опит за корекция на несъществуваща продажба	повторете операцията от начало, като повторите точно продажбата, която ще се коригира

ГРЕШКА	непосредствен войд	изчерпани са всички разрешени за корекция продажби	натиснете CL започнете друга операция
Въведете сума!	приключване на сметка	ФУ очаква задължително въвеждане на сума	приключете бона в желания вид плащане, като преди това въведете сума
-Сума	служебно извеждане на суми; върщане на ресто	няма достатъчна налична сума от задания вид плащане	натиснете CL започнете друга операция
ПРЕП. Диапазон Ф.	при опит за започване на фактура	изчерпан е диапазона от номера за фактура	В режим “Програмиране” задайте нов диапазон
!Отчети Z: TTL!	в режим “Продажби”	препълнена сума в дневен отчет	направете отчета в режим “Отчети Z” с клавиш
!Отчети Z: 5 !	режим “Продажби”	препълнена сума в отчет артикули	направете отчета в режим “Отчети Z” с клавиш 5
!Отчети Z: 6 !	в режим “Продажби”	препълнена сума в отчет оператори	направете отчета в режим “Отчети Z” с клавиш 6
!Неизпр. данни !	в режим “Продажби”	ФУ е блокиран до изпращане на данните	Осигурете по-добро покритие. Консултирайте се със сервизната организация
НЯМА ВРЪЗКА МО!	След дневен отчет с нулиране	Липсва комуникация с мобилния оператор	Осигурете по-добро покритие. Консултирайте се със сервизната организация
ДТ ГРЕШКА XX	Запомнете номера на грешката Обърнете се към сервизната организация, като цитирате номера грешка		

СЪОБЩЕНИЯ ЗА ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ, ОТПЕЧАТВАНИ НА ПРИНТЕРА

Съобщение на принтера	Значение	Необходими действия
СПАД НА НАПРЕЖЕНИЕ	Пропадане на захранването по време на печат или при отворен клиенски бон	Осигурете захранване.ФУ ще завърши започнатата операция
ВНИМАНИЕ ! СВОБОДНИ XX ЗАПИСА !	Остават XX броя записи във ФП	Осигурете навременна подмяна на фискалната памет
ФИСКАЛНА ПАМЕТ ЗАПЪЛНЕНА !	Фискалната памет е пълна и е достъпна само за четене. Невъзможно е да бъдат регистрирани повече продажби с ФУ	Фискалната памет трябва да бъде подменена по нормативно уредения начин
ВНИМАНИЕ ! НАБЛИЖАВА КРАЙ КЛЕН !	КЛЕН е със оставащи по-малко от 30000 свободни реда	Осигурете навременна подмяна на КЛЕН

БЛОКИРОВКИ ПРИ ПРОГРАМИРАНЕ

i ФУ не позволява препрограмирането на някой стойности и параметри, преди извършването на отчети с нулиране или изпълнено друго условие. Списъкът на тези стойности и параметри е даден в таблицата:

Промяна на параметър	Необходими условия
П05 (дробни / цели)	Нулирани всички отчети на ФУ
П24, П25 (автоматично стартиране на отчети заедно с дневния)	Нулирани дневен финансов отчет и съответния отчет
Редове за оформление на бона	Нулиран дневен финансов отчет
Текст предхождащ ЕИК	Нулиран дневен финансов отчет
Каса - място	Нулиран дневен финансов отчет
Данъчни ставки	Нулиран дневен финансов отчет
Плащания	Нулиран дневен финансов отчет и отчет оператори
Име и данъчна група на департамент (само, за които има оборот)	Нулиран дневен финансов отчет
Име и данъчна група на артикул (само, за които има оборот)	Нулиран отчет артикули
Цена на артикул (за който има оборот) при системен параметър П15=ДА	Нулирани дневен финансов отчет и отчет артикули
Оператори	Нулиран отчет оператори
Диапазон от номера за фактура	Нулиран RAM или изчерпан диапазон или неизползван диапазон
Възстановяване на параметри по подразбиране	Нулирани всички отчети на ФУ

БЕЛЕЖКИ:
